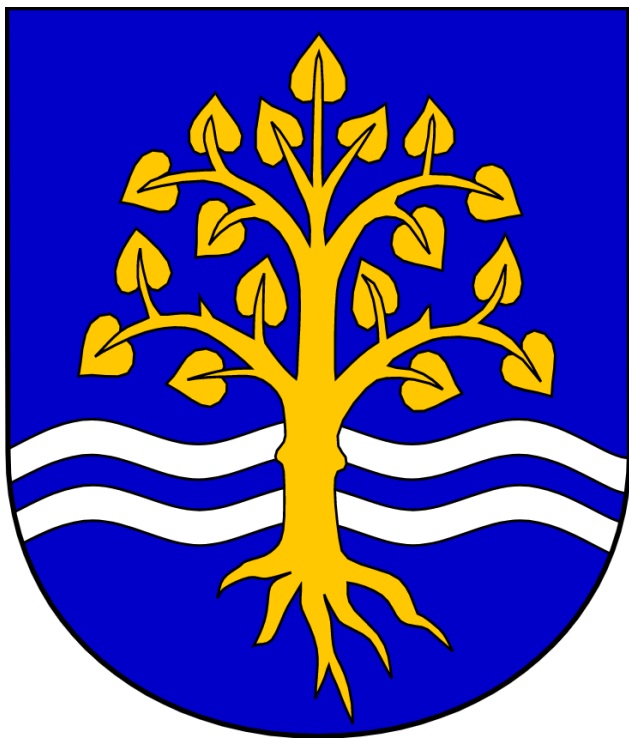

Program rozvoje obce Pastviny 2020–2027

15. 10. 2019

Program rozvoje obce Pastviny na období 2020–2027 byl zpracován s přispěním finančních prostředků Pardubického kraje z programu „Podpora zpracování strategických dokumentů obcí Pardubického kraje“.

Pořizovatel dokumentu:

Obec Pastviny

Pastviny 32, 564 01

Kontaktní osoba: Ladislav Škůrek, starosta, tel: 465 637 252

Zpracovatel:

GaREP, spol. s r.o., společnost pro regionální ekonomické poradenství

nám. 28. října 3, 602 00 Brno

E-mail: garep@garep.cz

Web: www.garep.cz

Zpracovatelský tým:

RNDr. Hana Svobodová, Ph.D.

Ing. Zdeněk Šilhan

Ing. Markéta Chaloupková

OBSAH

ÚVOD.....	6
A. ZHODNOCENÍ NAPLŇOVÁNÍ PROGRAMU ROZVOJE OBCE 2015–2022.....	7
B. ANALYTICKÁ ČÁST.....	12
B.1 Charakteristika obce	12
1. Území	12
2. Obyvatelstvo.....	13
3. Hospodářství	16
4. Infrastruktura	23
5. Vybavenost.....	26
6. Životní prostředí	29
7. Správa obce.....	31
B.2 Východiska pro návrhovou část	35
1. Výsledky dotazníkového šetření.....	35
2. SWOT analýza	42
C. NÁVRHOVÁ ČÁST	43
C.1 Strategická vize.....	43
C.2 Programové cíle.....	43
C.3 Podpora realizace programu	51

ÚVOD

Program rozvoje obce Pastviny (PRO) je základním plánovacím dokumentem obce zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Formuluje představy o budoucnosti obce a navrhuje způsoby, jak těchto představ dosáhnout. Slouží zejména jako manuál pro řízení rozvojových činností obce (při rozhodování zastupitelstva, při přípravě projektů, při tvorbě rozpočtů). Slouží i jako informační materiál pro občany a subjekty působící v obci. Strategický rozvojový plán zvyšuje připravenost obce k podání žádostí o dotační podporu a zvyšuje šance získat vnější finanční prostředky.

Hlavní motivací k vytvoření prvního Programu rozvoje obce Pastviny v roce 2014 bylo sestavení koncepčního dokumentu, který pomůže koordinovaně řídit rozvoj v obci stanovený na základě zjištění aktuální situace v obci, názorů občanů a diskuze hlavních aktérů obce. V dokumentu byly formulovány představy o budoucnosti obce a navrženy aktivity, které měly pomoci dosáhnout kýženého stavu. Dokument umožnil komplexní přístup k řešení problémů a podporoval efektivní využívání finančních a personálních kapacit obce i jejího celkového potenciálu.

V roce 2019 byla zpracována aktualizace Programu rozvoje obce, která hodnotí naplňování předchozího programu a navrhuje nové aktivity pro naplnění stanovené vize. Program rozvoje obce, respektive jeho aktualizace je zpracována na roky 2020–2027, tj. na 8 let. Realizací v pořadí druhého programu rozvoje obce by mělo dojít k přiblížení se stavu, který byl ve vizi formulován v roce 2014.

Program rozvoje obce je tvořen třemi částmi – zhodnocením naplňování PRO 2014+, analytickou částí (charakteristika obce, SWOT analýza, vyhodnocení dotazníkového šetření s obyvateli) a návrhovou částí (opatření a aktivity, podpora realizace).

Veřejné projednání (setkání zastupitelů, občanů a dalších zájemců o rozvoj obce) proběhlo 23. 5. 2019. Na tomto setkání byla diskutována rozvojová situace obce a shromážděny podněty k dalšímu rozvoji. V průběhu června a července 2019 proběhlo dotazníkové šetření mezi obyvateli. Šetření se zúčastnilo 55 osob. Šetření přineslo další zajímavé podněty a ověřilo situaci v obci. Druhé veřejné projednání se uskutečnilo 10. 10. 2019. Představeny byly zhodnocení naplňování PRO 2015–2022, výsledky analytické části včetně výsledků dotazníkového šetření a návrhová část dokumentu.

Dokument byl v průběhu zpracování projednán a připomínkován zastupitelstvem obce na veřejném zasedání dne 3. 9. 2019 a schválen dne 15. 10. 2019 usnesením číslo 2019.6.3.

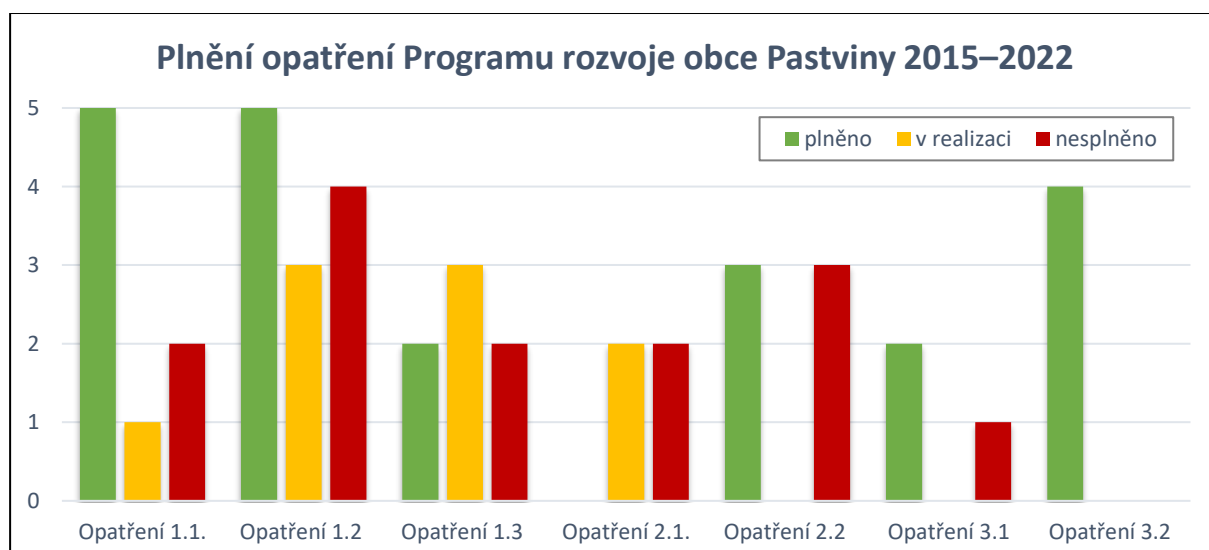
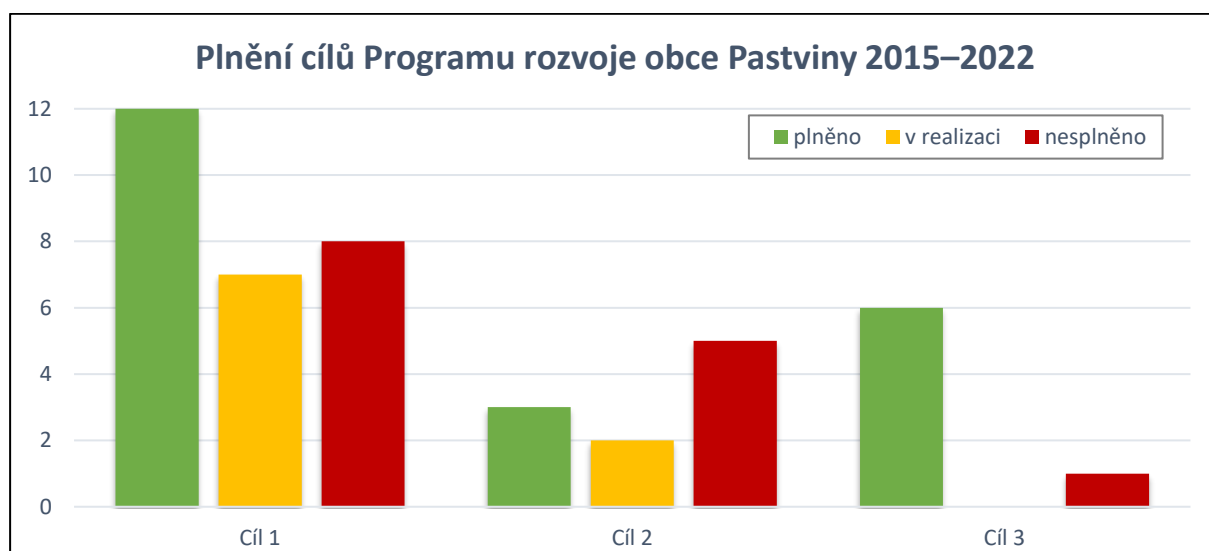
Program rozvoje je zpracováván dle „Metodiky tvorby programu rozvoje obce“ doporučené Ministerstvem pro místní rozvoj.

A. ZHODNOCENÍ NAPLŇOVÁNÍ PROGRAMU ROZVOJE OBCE 2015–2022

Zhodnocení naplňování Programu rozvoje obce Pastviny 2015–2022 je doporučenou aktivitou v podpoře realizace Programu rozvoje obce Pastviny 2015–2022 (dále jen PRO). Je doporučeno vyhodnocení Programu a sledování naplňování aktivit každé 2 roky. Od vytvoření PRO 2015–2022 toto hodnocení nebylo provedeno a nyní je překládáno jako součást komplexní Aktualizace programu rozvoje obce na období 2020–2027.

Níže uvedené vyhodnocení proběhlo vytvořením přehledu o realizovaných nebo nerealizovaných aktivitách. Na základě hodnocení jsou v návrhové části PRO 2020–2027 aktualizovány plánované aktivity včetně jejich detailního popisu následovně: aktivity, které byly dokončeny, jsou vyřazeny. Vyřazeny jsou rovněž aktivity, které po dobu platnosti PRO ztratily svůj význam a nejsou nadále pro rozvoj obce důležité nebo není možné je řešit. V případě, že bylo nutné aktivitu upravit z důvodu změny určitých okolností, je tato aktivita znovu zařazena, avšak v aktualizovaném znění. Zařazeny jsou aktivity, které nebyly realizovány a jsou pro obec stále důležité, i aktivity, které obec podporuje opakovaně a dlouhodobě.

Plnění aktivit v rámci stanovených cílů a opatření PRO Pastviny 2015–2022 zobrazují následující dva grafy.

Plnění konkrétních aktivit PRO 2015–2022 ke konci května 2019 je uvedeno v níže uvedených tabulkách. Rozlišeny jsou tři hlavní kategorie: **splněno/plněno průběžně** – **v realizaci** – **nesplněno**. V tabulkách je uveden i komentář, jak bude s aktivitou naloženo v rámci aktualizace PRO 2020–2027.

Za období 1/2015–5/2019 bylo 44 stanovených aktivit plněno následovně:

- splněno, aktivita nepokračuje: 6x
- splněno, ale je stále potřeba, aktivita bude nově formulována: 2x
- plněno průběžně, ale je stále potřeba, aktivita zůstává: 13x

Splněno celkem 21x (48 %)

- v realizaci, předpokládá se další řešení, aktivita zůstává: 5x
- v realizaci, ale je stále potřeba s úpravou, aktivita bude nově formulována: 3x
- v realizaci, nebude dále potřeba, aktivita bude vyřazena: 1x

V realizaci celkem 9x (20 %)

- nesplněno, ale je stále potřeba, aktivita zůstává: 3x
- nesplněno, ale je stále potřeba s úpravou, aktivita bude nově formulována: 4x
- nesplněno, nebude dále potřeba: 5x
- nesplněno, bude řešeno podle výsledku dotazníkového šetření: 2x

Nesplněno celkem 14x (32 %)

Programový cíl 1: Rozvoj obce

Opatření 1.1: Dobudování a rekonstrukce technické infrastruktury

Název aktivity	Termín	Míra plnění	Další postup
Studie dostavby splaškové kanalizace	2016	splněno	studie zpracována, aktuálně se projektuje → nová formulace aktivity
Stavba kanalizace pro dešťovou vodu	2018	v realizaci	řeší se → aktivita zůstává
Modernizace současných ČOV	2020	nesplněno	nebylo doporučeno odborníky, nutné hledat jiné řešení → nová formulace aktivity
Výstavba nových ČOV	2022		
Opravy a údržba vodovodu	průběžně	plněno průběžně	průběžná aktivita → aktivita zůstává
Výstavba, rekonstrukce a údržba místních komunikací	průběžně	plněno průběžně	průběžná aktivita → aktivita zůstává
SMS informační kanál	2016	splněno	-
Výstavba, modernizace veř. osvětlení	---	plněno průběžně	průběžná aktivita → aktivita zůstává

Opatření 1.2: Zlepšení prostředí obce

Název aktivity	Termín	Míra plnění	Další postup
Revitalizace středu obce	2018	v realizaci	zahrnuje více aktivit → aktivita zůstává nebo bude přeformulována u těch dílčích aktivit, které nebyly splněny
Výstavba, rekonstrukce čekáren	2015	splněno	-
Výstavba sportovního hřiště	2017	v realizaci	nutná změna ÚP, řeší se → aktivita zůstává
Regenerace brownfieldů „Lišnická“ a starý kravín	---	nesplněno	soukromé pozemky, obec nemůže řešit → aktivita bude vyřazena
Výstavba sběrného dvora a kompostárny	2018	nesplněno	DSO aktivitu nechce, sběrný dvůr bude řešit obec sama → nová formulace aktivity
Zvýšení kapacit sběrných míst pro komunální a separovaný odpad	2015	splněno	-
Informační kampaň o třídění odpadu	2015	splněno	řeší se průběžně → aktivita bude vyřazena
Příspěvek na nové kotle do domácností	---	nesplněno	aktivita nebyla potřeba, o dotaci bylo možné žádat na Pardubickém kraji → aktivita bude vyřazena
Výstavba retenční nádrže U Kanálu	2017	v realizaci	v roce 2018 poslední žádost o dotaci, pokud neuspěje, nebude se dál řešit → aktivita bude vyřazena
Výstavba jezírka (nad rybníčkem u Wágnerů)	2018	nesplněno	nutnost řešení s vlastníkem pozemku → aktivita zůstává
Revitalizace hřbitova	2016	splněno	-
Obnova komunální techniky	průběžně	plněno průběžně	průběžná aktivita → aktivita zůstává

Opatření 1.3: Územní rozvoj a bezpečnost v obci

Název aktivity	Termín	Míra plnění	Další postup
Nový územní plán	2016	splněno	-
Komplexní pozemkové úpravy	průběžně	nesplněno	jednalo se o rekonstrukci nevýznamných účelových komunikací, dokumentace je zastaralá → aktivita bude vyřazena
Stabilizace územních ploch pro zástavbu RD	2016	v realizaci	plochy je nezbytné vymezit v ÚP → nová formulace aktivity
Pozemky pro zástavbu RD	---		
Spolupráce s obecní policií v okolních obcích	průběžně	v realizaci	zejména během sezóny je potřeba, spolupráce však spíše se státní policií a hasiči → nová formulace aktivity
Bezpečnostní prvky, silnice II/312	2017	splněno	Splněno, ale stále potřeba, více ve spolupráci s DSO → nová

			formulace aktivity
Vybudování stezky pro pěší (propojení centra obce s Vitanovem)	2019	nesplněno	blokuje vlastník pozemku → aktivita zůstává

Programový cíl 2: Stabilizace cestovního ruchu

Opatření 2.1: Rozvoj cykloturistiky

Název aktivity	Termín	Míra plnění	Další postup
Výstavba cyklostezky Pastviny – Žamberk	---	v realizaci	zpracovává se projektová dokumentace → aktivita zůstává
Výstavba cyklostezky Pastviny – Letohrad	---	v realizaci	zpracovává se projektová dokumentace, zatím Letohrad – Šedivec → aktivita zůstává
Zlepšení prostupnosti cyklotrasy mezi Pastvinami a Českými Petrovicemi	---	nesplněno	blokuje vlastník pozemku → aktivita bude vyřazena
Získat certifikát „Cyklisté vítání“ pro ATC Šlechtův palouk	2016	nesplněno	snaha neustále zvyšovat kvalitu služeb pro návštěvníky s cílem získání certifikátu → aktivita zůstává

Opatření 2.2: Zkvalitnění infrastruktury a služeb pro ostatní sporty, volný čas a rekreaci

Název aktivity	Termín	Míra plnění	Další postup
Údržba tratí pro běžecké lyžování	průběžně	plněno průběžně	průběžná aktivita → aktivita zůstává
Studie výstavby infrastruktury pro umělé zasněžování	---	nesplněno	problematické → bude řešeno podle výsledku dotazníkového šetření mezi obyvateli
Získání pozemků využitelných pro lyžování v prostoru lyžařského vleku do vlastnictví obce	---		
Rekonstrukce budovy lyžařského vleku a jeho zázemí	2017	plněno průběžně	průběžné opravy → aktivita zůstává
Rekonstrukce a údržba infrastruktury cestovního ruchu ve vlastnictví obce (kempy, restaurace, turistické informační centrum)	průběžně	plněno průběžně	průběžné opravy a investice → aktivita zůstává
Tematická naučná stezka okolo obce Pastviny	2018	nesplněno	vybudování ve spolupráci s obcemi DSO → nová formulace aktivity

Programový cíl 3: Zkvalitnění života v obci a spolupráce s okolím

Opatření 3.1: Zlepšení podmínek pro kulturní, společenský a sportovní život

Název aktivity	Termín	Míra plnění	Další postup
Podpora činnosti místních spolků	průběžně	plněno průběžně	průběžná podpora → aktivita zůstává
Sousedské slavnosti s účastí místních spolků, podnikatelů a neziskových organizací	průběžně	nesplněno	účast postupně klesala, slavnosti dále nepokračují → aktivita bude vyřazena
Spoluúčast obce na kulturních a sportovních akcích	průběžně	plněno průběžně	průběžná podpora → aktivita zůstává

Opatření 3.2: Aktivnější spolupráce s okolím a subjekty v obci

Název aktivity	Termín	Míra plnění	Další postup
Spolupráce v rámci místní akční skupiny Orlicko	průběžně	plněno průběžně	průběžná spolupráce → aktivita zůstává
Spolupráce v rámci DSO Pod Zemskou branou	průběžně	plněno průběžně	průběžná spolupráce → aktivita zůstává
Komunikace s povodím Labe	průběžně	plněno průběžně	průběžná komunikace → aktivita zůstává
Komunikace s místními podnikateli a spolky	průběžně	plněno průběžně	průběžná komunikace → aktivita zůstává

B. ANALYTICKÁ ČÁST

B.1 CHARAKTERISTIKA OBCE

1. ÚZEMÍ

Poloha

Obec Pastviny leží v Pardubickém kraji, v severní části okresu Ústí nad Orlicí. Spadá pod obec s rozšířenou působností (ORP) a pod obec s pověřeným obecním úřadem (POÚ) Žamberk. Pastviny jsou obklopeny menšími městy, z nichž nejbližší leží Žamberk 8 km západně. K dalším blízkým městům patří Letohrad 11 km jihozápadně, Jablonné nad Orlicí 10 km jihovýchodně, Rokytnice v Orlických Horách 14 km severozápadně a Králíky 16 km východně. Okresní město je vzdáleno 23 km na jihozápad a krajské město Pardubice 67 km západně. Další krajské město Hradec Králové leží ve srovnatelné vzdálenosti – 61 km.

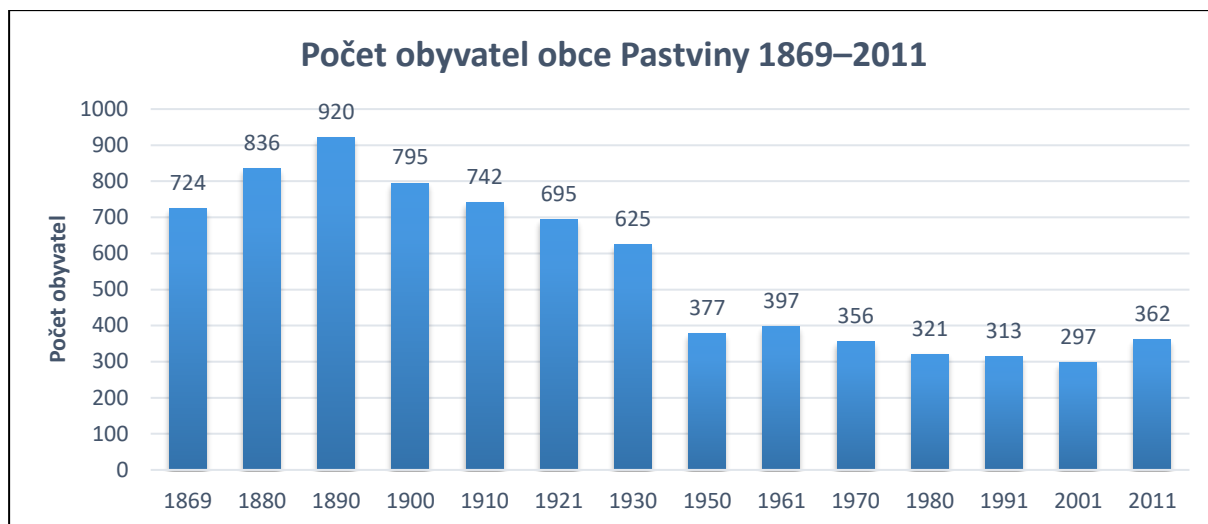
Rozloha obce činí 836,65 ha. Obec se nachází v údolí řeky Divoké Orlice, která zde napájí vodní nádrž Pastviny. Nadmořská výška se pohybuje okolo 500 metrů nad mořem. Východní části katastru obce dominuje zatravněný kopec Na Vrších (620 m n. m.), na kterém se nachází místní sjezdovka. Severovýchodní cíp katastru hraničící s potokem Orlička je zalesněný. Západní část katastru disponuje pozvolnějším reliéfem. Směrem od přehrady na západ přechází lesy za místní komunikací v pole.

Obec Pastviny jsou tvořeny jedním katastrálním územím. Obec rozděluje na dvě části vodní nádrž Pastviny klikatící se od severu k jihu, kterou napájí řeka Divoká Orlice. Obě části spojuje železobetonový most z 30. let 20. století. Na pravém břehu převládají chaty a roztroušená původní zástavba, nezatopená přehradou. Jedná se o části s místopisným názvem Vejdovo, Bouchalův kopec, U panelu a Dolní Pastviny. Na levém břehu se kromě rekreačních zařízení a chatové zástavby nachází i centrum obce (obecní úřad, hasičská zbrojnice, obchod s potravinami, restaurace a kulturní společenské centrum Škola) obklopené trvale obydlenými rodinnými domy. Přibližně kilometr východním směrem od centra je rozprostřena část obce místopisně nazvaná Vitanov. Zástavba Vitanova je tvořena původními domy a chatami. Část původní zástavby je využívána k rekreačním účelům.

Podíl orné půdy na celkové rozloze obce dosahuje 27,1 %, ve srovnání se správní oblastí obce s rozšířenou působností (SO ORP) Žamberk i celou ČR je tento podíl velmi nízký. Podíl lesní půdy (30,6 %) je již pouze mírně podprůměrný oproti SO ORP Žamberk a celé ČR.

Historické souvislosti

První písemná zmínka o obci je zapsána v Deskách zemských a pochází z 1. 2. 1514, a to v souvislosti se zástavou části Žampašského panství, kam obec patřila. Pastviny byly původně pasteveckou osadou a postupně se rozrůstaly. Na začátku 19. století dosáhly počtu více než 800 obyvatel. Nejvíce obyvatel v Pastvinách bydlelo na konci 19. století – přes 900. Důležitým milníkem v historii Pastvin zůstává výstavba vodní nádrže Pastviny, o které se začalo uvažovat již v roce 1924. Stavba probíhala od roku 1933 do roku 1938. Bylo zatopeno 110 ha, zbořeno 74 domů, mezi které patřila i škola, řeznictví a další domy s občanskou a komerční vybaveností. Výstavba nových domů na levém břehu přehrady probíhala v letech 1935–1938, a tak se úbytek počtu domů neprojevil nijak rapidně (156 domů v roce 1930 a 124 domů v roce 1950). Na počet obyvatel ale měla výstavba přehrady (a jistě i vliv důsledků 2. světové války) větší vliv. Podle sčítání v roce 1930 bydlelo v Pastvinách 625 obyvatel, při cenzu roku 1950 již pouze 377 obyvatel. Počet obyvatel se potom až do 90. let 20. století pohyboval v rozmezí 300–400 obyvatel.

Obr. 1: Počet obyvatel obce Pastviny 1869–1961

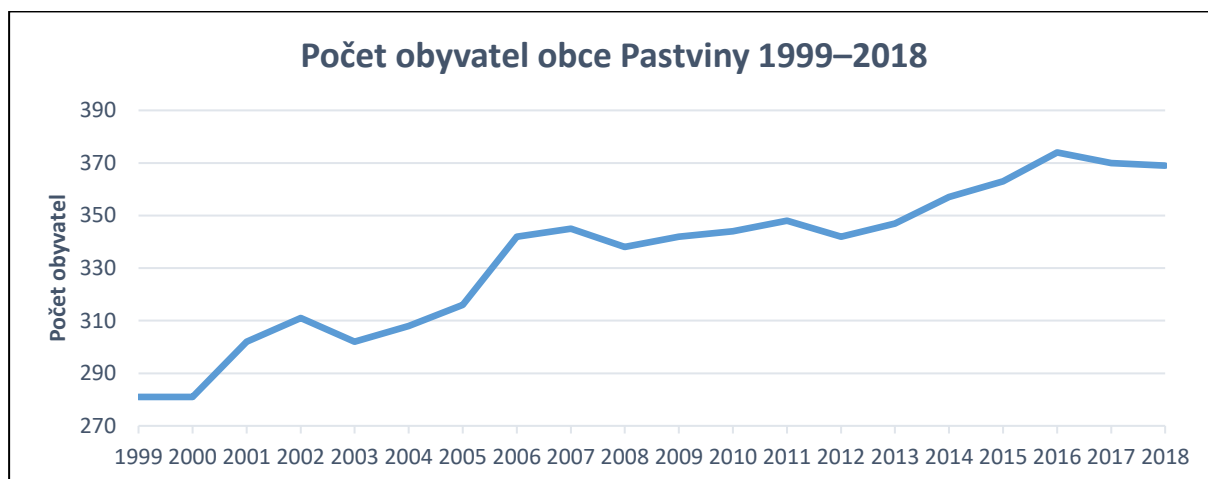
Pramen: Historický lexikon obcí ČR

Na počátku 20. století se uvažovalo o zavedení železnice do obce Pastviny. Železnice měla spojit Žamberk, Pastviny, Bartošovice, Neratov a Trčkov. Stavba ale nakonec nebyla realizována kvůli nedostatku financí, který zavinila 1. světová válka. V případě výstavby železnice v údolí Divoké Orlice zůstává otázkou, zda by se zde mezi válkami realizovala výstavba přehrady, která dramatickým způsobem změnila ráz obce, což má důsledky až do dnešních dní.

2. OBYVATELSTVO

Demografická situace

Obec Pastviny patří co do počtu obyvatel k menším obcím. Jedná se však o velmi oblíbenou rekreační oblast, kterou hojně navštěvují chalupáři, chataři, turisté a rekreatanti. V letním období se v obci pohybuje nárazově až 3 000 turistů denně. Počet lidí vyskytujících se v obci především v průběhu letních prázdnin ohrožuje limity ekologické udržitelnosti v území.

Obr. 2: Počet obyvatel obce Pastviny, 1999–2018

Pramen: ČSÚ

Počet obyvatel v obci k 31. 12. 2018 dosáhl 369 osob. Za posledních 20 let počet obyvatel po většinu let rostl, přičemž maxima dosáhl v roce 2016 – 374 obyvatel.

Tab. 1: Vývoj počtu obyvatel obce Pastviny 1999–2018 (vždy k 31. 12)

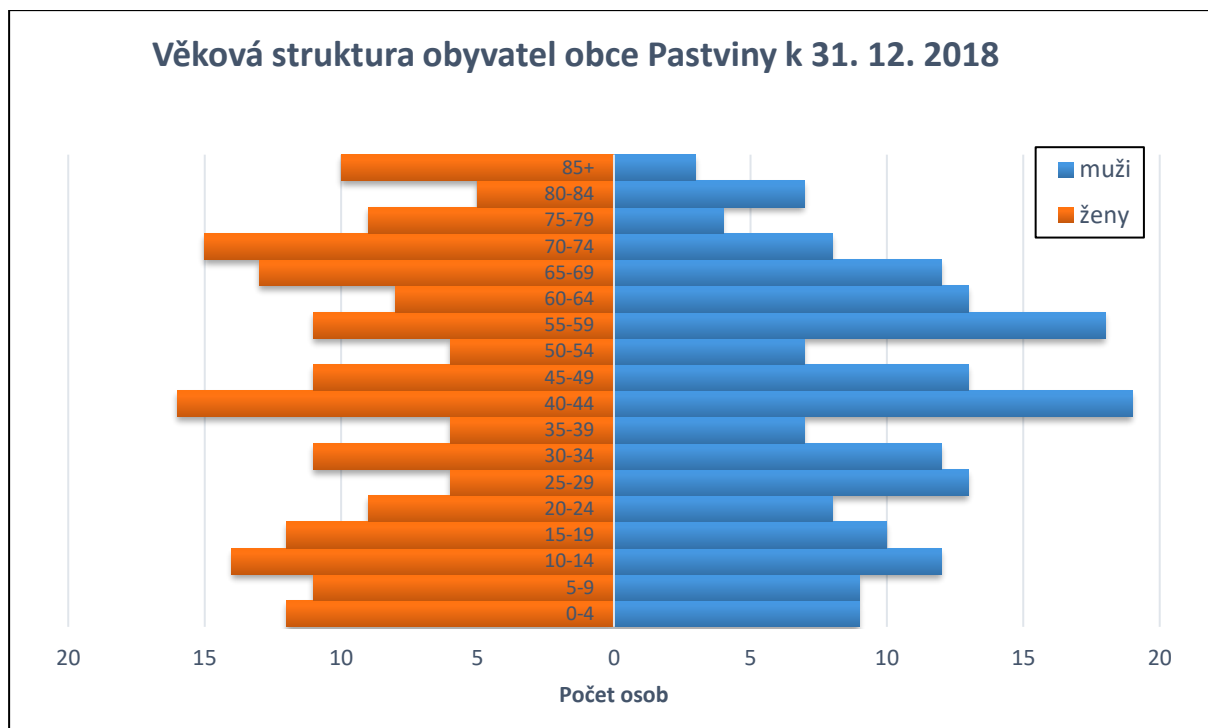
Rok	Narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Migrační přírůstek	Celkový přírůstek	Počet obyvatel
1999	2	6	-4	10	7	3	-1	281
2000	2	3	-1	8	7	1	0	281
2001	3	2	1	7	1	6	7	302
2002	4	2	2	11	4	7	9	311
2003	2	6	-4	3	8	-5	-9	302
2004	6	4	2	9	5	4	6	308
2005	5	4	1	10	3	7	8	316
2006	2	4	-2	34	6	28	26	342
2007	4	1	3	16	16	0	3	345
2008	2	2	0	3	10	-7	-7	338
2009	1	2	-1	11	6	5	4	342
2010	1	7	-6	17	9	8	2	344
2011	3	2	1	15	6	9	10	348
2012	3	3	0	4	10	-6	-6	342
2013	4	4	0	14	9	5	5	347
2014	3	3	0	18	8	10	10	357
2015	3	6	-3	15	6	9	9	363
2016	8	5	3	15	7	8	8	374
2017	4	6	-2	12	14	-2	-2	370
2018	3	6	-3	13	11	2	2	369

Pramen: ČSÚ

Pozn. Červeně jsou označeny záporné údaje, zeleně kladné

Růst počtu obyvatel je způsoben především migrací, tedy tím, že se do obce více lidí přistěhuje, než vystěhuje. Nejvyšší migrační přírůstek byl zaznamenán v roce 2006, tento rok se celkem přistěhovalo 34 obyvatel a vystěhovalo pouze 6. Přirozenou cestou obyvatel spíše ubývá. V roce 2010 ubylo přirozenou cestou nejvíce obyvatel, celkem 7, narodilo se pouze jedno dítě.

V roce 2018 převažovali v Pastvinách obyvatelé ve věku 15–64 let, jejich podíl činil 58,5 %, což je situace horší než v Pardubickém kraji (64,3 %) – v Pastvinách je nižší podíl ekonomicky aktivních obyvatel. Podíl dětí ve věku 0–14 let (18,2 %) byl v Pastvinách nižší než podíl seniorů ve věku nad 65 let (23,3 %), což indukuje index stáří ve výši 128,4. Vyšší podíl obyvatel v seniorském věku je zapříčiněn tím, že je v obci bytový dům s pečovatelskou službou pro 25 osob, což jsou převážně seniori, kteří zde mají trvalé bydliště. Pardubický kraj má nižší podíl dětí (15,8 %), ale také nižší podíl seniorů nad 65 let (19,9 %); index stáří činí 126,5.

Obr. 3: Věková struktura obyvatel obce Pastviny k 31. 12. 2018

Pramen: ČSÚ

Vzdělanostní struktura obce Pastviny je poměrně slabá, což však u menší obce venkovského typu není nijak výjimečné. Základním vzděláním disponuje 20,6 % obyvatel starších 15 let, což je hodnota mírně nadprůměrná vůči vyšším územním celkům. Podíl obyvatel starších 15 let s vysokoškolským diplomem dosahuje 4,9 %. Tato hodnota je výrazně podprůměrná vůči SO ORP Žamberk, Pardubickému kraji i ČR. Obec Pastviny jsou především zemědělskou obcí se zaměřením na služby v cestovním ruchu, proto nemusí být nepříznivá vzdělanostní struktura nutně problémem.

Tab. 2: Vzdělanostní struktura obce Pastviny a srovnání s vyššími územními celky, 2011

	Pastviny	SO ORP Žamberk	Pardubický kraj	ČR
Základní, bez vzdělání	20,6	18,5	18,3	18,0
Střední bez maturity	42,5	37,5	36,6	33,0
Střední s maturitou, nástavba, VOŠ	27,1	31,5	31,1	31,2
Vysokoškolské	4,9	8,6	9,9	12,5

Pramen: SLDB 2011

Podle údajů ze SLDB 2011 žije v Pastvinách 30,1 % věřících, kteří se hlásí k církvi. V Pastvinách se v drtivé většině jedná o římskokatolickou církev. Podíl věřících je více než dvojnásobný ve srovnání s vyššími územními celky.

Sociální situace v obci

V Pastvinách se nenacházejí žádné národnostní menšiny, sociálně slabí obyvatelé a nejsou zde ani problémy s uživateli návykových látek. Při sčítání z roku 2011 svoji národnost 77 obyvatel neuvedlo. Zbytek se hlásil k české (277) nebo moravské (4) národnosti. Jako Poláci se cítí 2 obyvatelé Pastvin, jako Němci také 2 obyvatelé.

Spolková, osvětová a informační činnost

V obci je činných několik spolků. Jedná se především o Ski klub Pastviny, Myslivecký spolek Adam a sbor dobrovolných hasičů. Ski klub je aktivní především v oblasti sportovního vyžití, avšak počet členů postupně spíše ubývá. Organizuje Pastvinský triatlon, kterého se účastní každoročně okolo 100 závodníků. Ski klub dále organizuje závody Dračích lodí, které jsou divácky velmi atraktivní. Závodů se pravidelně účastní 25–30 posádek lodí po 20 závodníků. V obci se nachází lyžařský vleč. V případě dostatku sněhu (umělé zasněžování neprobíhá) využívá sjezdovku kolem 40 lyžařů denně. Další využití sjezdovky je však díky teplejším zimám v posledních letech problematické, umělé zasněžování by však bylo velmi nákladné. Pozemky pod sjezdovkou jsou v soukromém vlastnictví. Skútre jsou upravovány běžecké tratě okolo kopce „Na Vrších“, Kašparova chata a navazující tratě, dle aktuálních sněhových podmínek. Klub navíc organizuje turnaje ve stolním tenisu, sportovní kroužek pro děti a výtvarníček. Obec spolky podporuje, zejména finančně, a vítá jejich aktivity.

V obci je každoročně pořádán country bluegrasový festival Pastvinská nota, který přiláká cca 300–400 příznivců.

Obec vydává společně s Kláštercem nad Orlicí a Českými Petrovicemi společné periodikum s názvem Sousedské listy, který vychází 1x za dva měsíce. Tento časopis informuje o dění v obci, činnosti zastupitelstev a také o kulturním a společenském dění v obcích. Obecní rozhlas v obci není. V roce 2013 byla v obci dokončena přestavba budovy základní školy k multifunkčnímu využití. V této budově je společenský sál, knihovna, dětské klubovny a fitness centrum. Takto využitelný objekt obec v minulosti neměla, a tak je tato budova hojně využívána k nejrůznějším kulturním, společenským a sportovním akcím. Budovu využívají všechny věkové kategorie občanů.

V obci není kostel, pravidelné nedělní bohoslužby občané navštěvují v Klášterci nad Orlicí. Dále se mohou občané účastnit nepravidelných bohoslužeb v kapli sv. Dominika na Vitanově, nebo v kapli sv. Josefa na místním hřbitově.

3. HOSPODÁŘSTVÍ

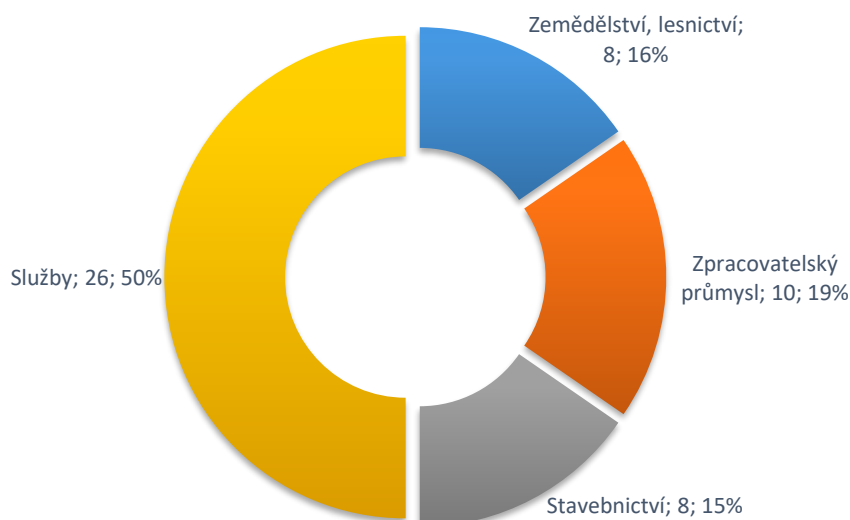
Pastviny jsou obcí, které významně těží ze své polohy u stejnojmenné vodní nádrže. Vysoký podíl obyvatel je proto zaměstnán v odvětví služeb – zejména v cestovním ruchu (ubytování, stravování). Podíl zaměstnaných ve službách je sice podprůměrný vůči Pardubickému kraji a ČR, v rámci SO ORP Žamberk je ale tento podíl nadprůměrný. Ve srovnání s vyššími územními celky je nadprůměrný podíl osob zaměstnán i v zemědělství.

V roce 2018 byl v Pastvinách počet podnikatelských subjektů se zjištěnou aktivitou 52, z toho 45 fyzických osob. V drtivé většině se jedná o OSVČ (živnostníky), kteří nezaměstnávají žádné zaměstnance nebo pouze minimální počet a živnost provozují doma. Relativně bohaté podnikatelské aktivity provádí i obec Pastviny. Sezónně provozuje 1 autokemp, včetně restaurace v kempu.

Podnikatelská aktivita na 1 000 obyvatel za rok 2018 dosahuje hodnoty 140,9, což je ve srovnání se SO OPR Žamberk i Pardubickým krajem vyšší hodnota (123,7 v ORP, resp. 122,1 v kraji), avšak srovnatelná hodnota s průměrem za ČR (141,1).

Struktura podnikatelských subjektů potvrzuje poměrně velké zastoupení zemědělství (16 %). Charakter zemědělské výroby na katastru Pastvin je rostlinný. Ze služeb pak dominuje obchod, ubytování a pohostinství. Pro obec jsou klíčové především subjekty, které nabízejí služby místním rekreantům, protože Pastviny jsou svou atraktivitou pro turisty a rekreanty specifické.

Struktura podnikatelských subjektů v obci Pastviny (2018)

Obr. 4: Struktura podnikatelských subjektů v obci Pastviny, 2018

Pramen: Městská a obecní statistika (MOS)

V Pastvinách se nenachází žádná podnikatelská zóna pro průmyslovou výrobu a skladování nebo další podnikatelské činnosti. V obci se ani nenachází větší podnikatelské subjekty. Hybateli lokální ekonomiky jsou menší podnikatelé v oblasti cestovního ruchu, kdy se zapojuje i samotná obec, která vlastní již zmíněné provozy sloužící cestovnímu ruchu.

Z komerčních služeb se v obci nachází prodejna s potravinami, několik sezónních hospod a občerstvení, z drobných podnikatelů masér, nebo manikúra, stavební řemesla, zámečnictví, prodej a servis zahradní techniky. Nabídku komerčních služeb považuje vedení obce za dostačující, za chybějícími službami se dojíždí do Žamberku, Klášterce nad Orlicí nebo Letohradu. Problém s dojížděním může mít skupina seniorů.

Obec spolupracuje s místními podnikateli v oblastech zemědělství, dřevovýroby, zimní údržby komunikací, různé stavební obory, služby poskytované v souvislosti s komunální technikou a v cestovním ruchu.

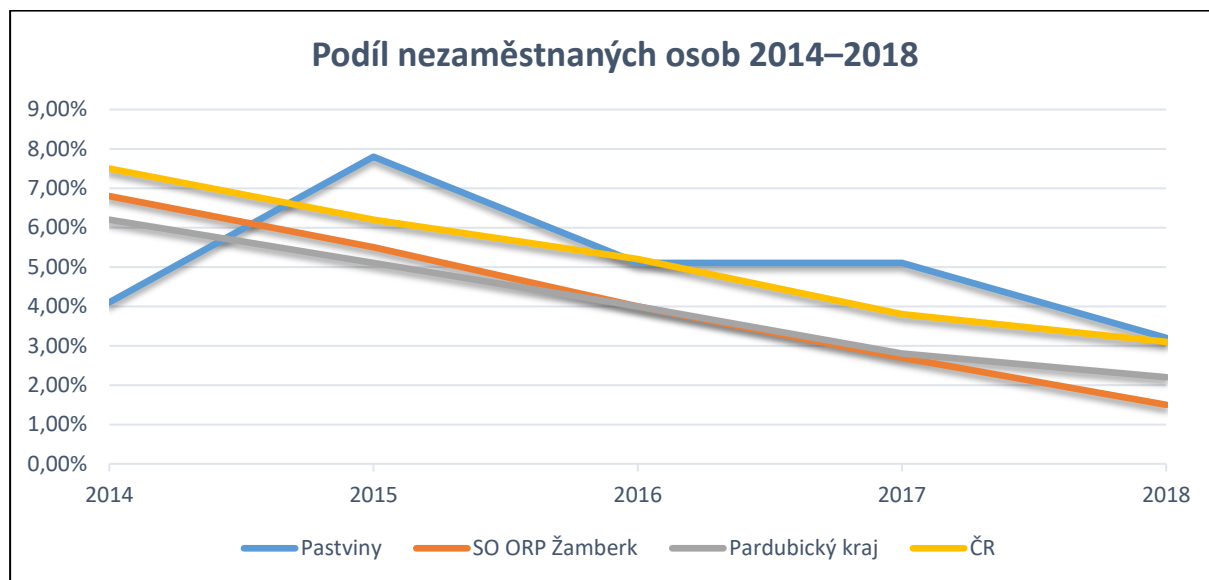
Trh práce

V roce 2018 žilo v Pastvinách 216 obyvatel v aktivním věku 15–64 let (58,5 %), což je ve srovnání s Pardubickým krajem (64,3 %) o něco nižší hodnota. Podíl ekonomicky aktivních za rok 2011 v Pastvinách činil 43,6 %, což je nižší počet ve srovnání s ČR, Pardubickým krajem i SO ORP Žamberk, kteří dosahují cca 48 % ekonomicky aktivního obyvatelstva. Vzhledem k negativnímu vývoji věkové struktury (rození méně dětí a nárůstu počtu seniorů) se podíl ekonomicky aktivních obyvatel postupně mírně snižuje.

Jak již bylo zmíněno, Pastviny obcí s relativně silným zastoupením služeb i zemědělství. Silné zastoupení zemědělství je důležité pro zachování místního krajinného rázu a pro udržení tradičního oboru v místě. Vyšší zastoupení ve službách je způsobeno především zaměstnaností v cestovním ruchu, což klade nároky především na sezónní zaměstnanost.

Podíl nezaměstnaných osob v obci je dlouhodobě mírně vyšší než ve vyšších územních celcích. Vzhledem k pozitivnímu vývoji ekonomické situace v posledních letech klesl podíl

nezaměstnaných osob až na hodnotu 3,2 % na konci roku 2018. K stejnému datu byl podíl nezaměstnaných osob v SO ORP Žamberk 1,5 %, v Pardubickém kraji 2,2 % a v ČR 3,1 %. Hodnota ukazatele v malé obci je však značně ovlivněna i jednotlivci. Na konci roku 2018 bylo v Pastvinách registrováno celkem 7 dosažitelných uchazečů o práci, volné místo bylo nabízeno pouze jedno. Někteří obyvatelé za práci vyjíždí mimo obec. V některých případech však nemají občané dostatečné pracovní návyky a zájem o práci nemají.

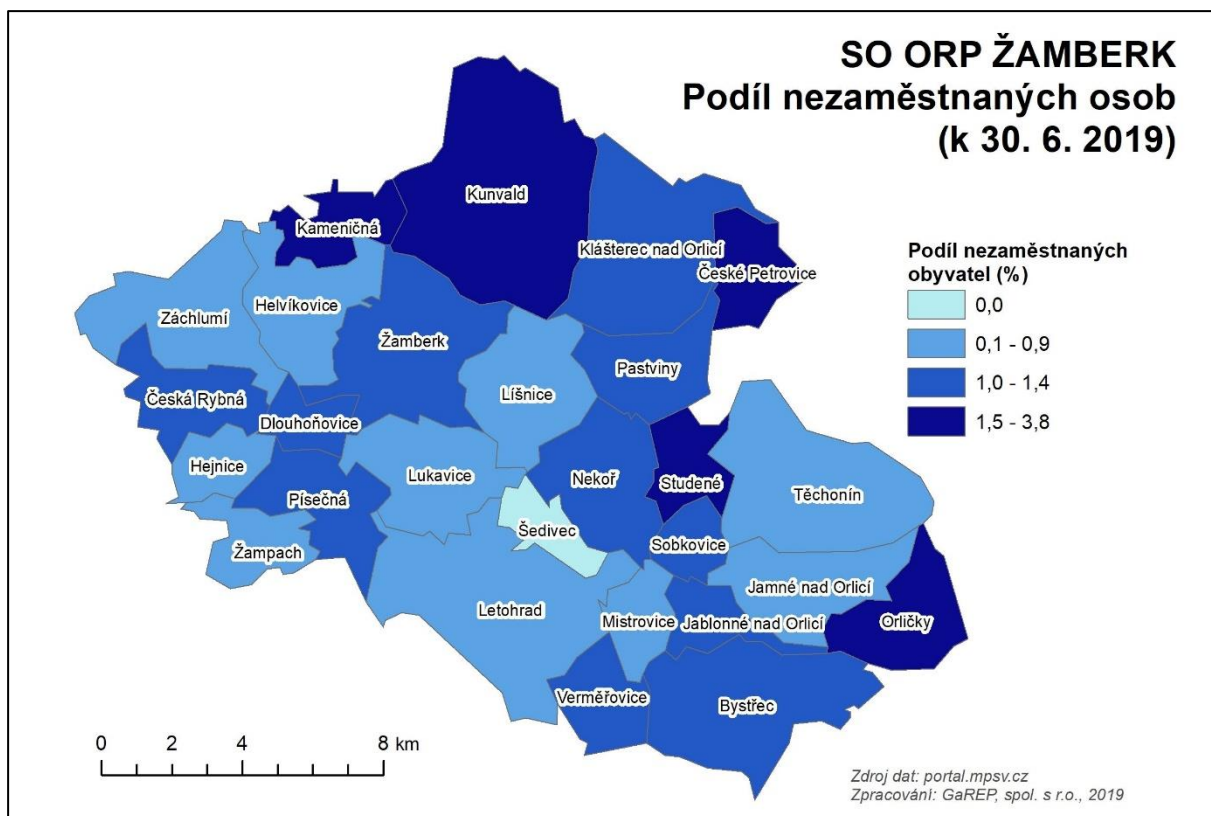

Obr. 5: Vývoj podílu nezaměstnaných osob v obci Pastviny a vyšších územních celcích za léta 2014–2018 (vždy k 31. 12)

Pramen: portál Ministerstva práce a sociálních věcí

Podíl nezaměstnaných osob ke konci června 2019 v Pastvinách dosahoval 1,4 %. To je mírně více ve srovnání s SO ORP Žamberk (1,1 %), ale o něco méně než Pardubickému kraji (1,7 %) a ČR (2,6 %). Uvedené údaje jsou však výrazně zkresleny současnou ekonomickou konjunkturou, jelikož za stejné období před pěti lety byl podíl nezaměstnaných v Pastvinách 7,2 % a v SO ORP Žamberk 6,2 %. Ve srovnání s ostatními obcemi SO ORP Žamberk dosahuje podíl nezaměstnaných v Pastvinách mírně podprůměrné hodnoty.

Z Pastvin se za práci nejvíce vyjíždí do obce Žamberk, kam Pastviny všeobecně díky dobré dostupnosti po silnici č. II/312 spádují. Dále obyvatelé vyjíždí do menší blízké obce Klášterec nad Orlicí. Obec využívá institutu veřejně prospěšných prací (VPP).

Obr. 6: Podíl nezaměstnaných osob, SO ORP Žamberk, červen 2019

Pramen: ČSÚ

Cestovní ruch

Pastviny jsou velmi atraktivní lokalitou pro cestovní ruch. Atraktivita Pastvin spočívá v přítomnosti vodní nádrže, která je ideální pro rybolov, koupání a vodní sporty. Na přehradě je možné provádět plavbu na loďkách, šlapadlech a jiné volnočasové aktivity. V obci fungují půjčovny loďek a šlapadel. V případě příznivého počasí se hustý provoz šlapadel a loďek po přehradě stává nebezpečným a neúměrně ztěžuje koupání a kondiční plavání. V Pastvinách je pro návštěvníky tohoto regionu provozována od 1. 8. 2018 bobová dráha. Za pěkného počasí se počet návštěvníků přehrady odhaduje na 1500–2000 denně.

Obr. 7: Vodní nádrž Pastviny

Pramen: www.obecpastviny.cz

Pastviny leží ve scénicky velmi atraktivním údolí s okolím vhodným pro pěší turistiku i cykloturistiku. Centrální část obce a okolí působí díky vhodné kombinaci vesnické zástavby, polí, luk a lesů příjemně. V minulosti na obou březích vodní nádrže Pastviny proběhla rozsáhlá chatová výstavba. V Pastvinách se nachází 450 rekreačních chat a 20 chalup. Chalupáři a chataři do Pastvin dojíždí převážně ze vzdálenosti do 80 km (Hradec Králové, Pardubice, Ústí nad Orlicí, Česká Třebová, Šumperk). V obci se za minulého režimu vyskytovala mnohá velká závodní rekreační střediska, která později postupně upadala. Nachází se zde několik kempů a ubytovacích zařízení. Obec se tak v létě díky návštěvníkům co do počtu obyvatel více než 10krát zvětší.

Hlavní přírodní zajímavostí obce je již zmíněné scénicky cenné údolí, které je v současnosti částečně zatopené vodní nádrží. Další menší údolí vytvořil levobřežní přítok nádrže, potok Orlička, který je částečně severní hranicí katastru. Zde stojí za zmínku relativně hlubší les a nejvyšší bod obce u vrcholu Orlička (639 m n. m.) Prostupnost tohoto údolí směrem na České Petrovice je však ztížena kvůli těžšímu často bahnitému terénu. Na pravém břehu nádrže se kromě chat nachází v severní části i památný strom Vejdova lípa, která je přes 800 let stará. Tato lípa je pokládána za strom s nejmohutnějším kmenem v ČR. Obec Pastviny má lípu ve svém heraldickém znaku. Na levém břehu ční nad středem obce kopec Na Vrších (622 m n. m.), na kterém je již výše zmíněný lyžařský vleč.

Z technických atrakcí je v Pastvinách zajímavý železobetonový most přes přehradu, který byl uveden do provozu roku 1936 a je kulturní technickou památkou ve správě Pardubického kraje. Další kulturní zajímavostí je kaplička Panny Marie Růžencové na levém břehu přehrady v prostoru stanového tábora U Kapličky. Působením člověka vznikla i Vodní nádrž Pastviny, která je v současnosti hlavním lákadlem pro návštěvníky obce. Hráz přehrad, která se nachází již za hranicemi katastru Pastvin, se tyčí do výšky téměř 40 metrů a byla dostavěna roku 1938.

Mnoho zajímavých míst se nachází i v okolí Pastvin. Místním specifickým je především „bunkrová“ turistika za linií opevnění, která byla postavena těsně před 2. světovou válkou. V blízkosti Pastvin se nacházejí dělostřelecké tvrze Hanička, Bouda a Hůrka (do 15 km od Pastvin), ve kterých je možná prohlídka s průvodci. Z dalších kulturních památek lze navštívit např. zámek v Rychnově nad Kněžnou (33 km) nebo v Litomyšli (44 km). Jelikož se Pastviny nacházejí v CHKO Orlické hory, existují i v širším okolí velmi atraktivní možnosti pro turistiku a cykloturistiku. Za zmínku stojí zejména Zemská brána (12 km), což je balvanité řečiště v údolí Divoké Orlice doplněné o kamenný most. Podél řečiště vede naučná stezka.

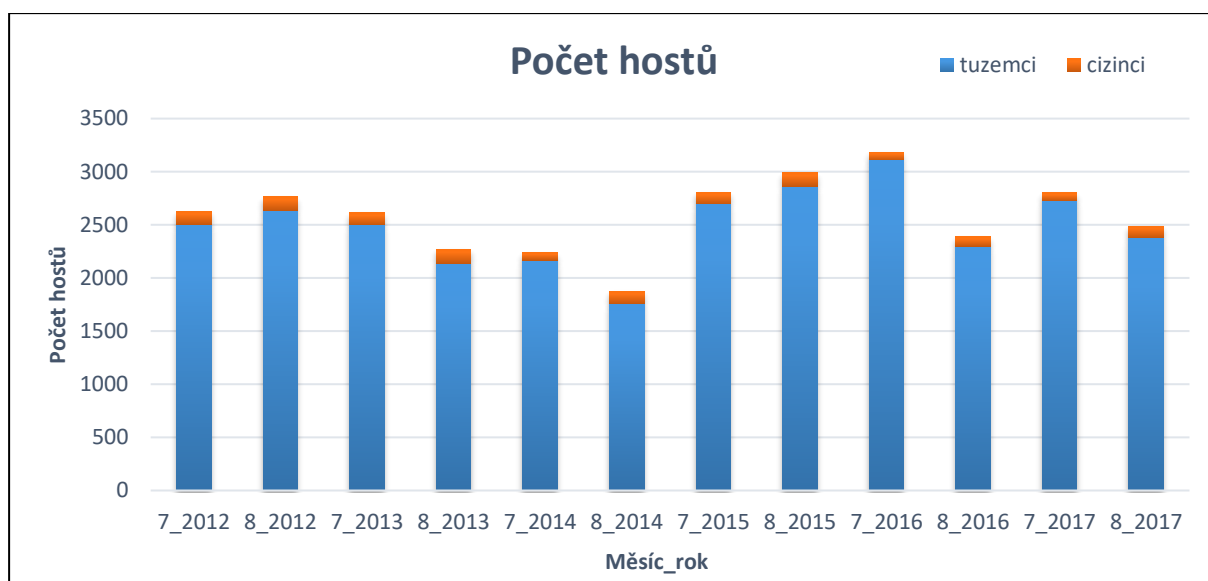
V Pastvinách se nachází hodně ubytovacích kapacit, které mají včetně kempů kapacitu okolo 1 000 návštěvníků. Autokemp Šlechtův palouk provozuje obec. Mimo ubytovací kapacity existuje v Pastvinách velké množství chat a chalup v soukromém vlastnictví, ty slouží pro individuální rekreaci.

Tab. 3: Ubytovací zařízení v obci Pastviny, 2019

Název	Kapacita	Poznámka
Výcvikové středisko Pastviny	148	Rekreační středisko Univerzity Palackého Olomouc
Autokemp Šlechtův palouk	82 v chatách cca 400 ve stanech a karavanech	Ve vlastnictví obce, 17 ubytovacích chat, kapacita pro 120 stanů a 30 karavanů
Autokemp u Kapličky	cca 180	cca 40 stanů, 6 karavanů
Chata Bublačka	132	Zděná budova a chatky
Penzion Lesanka	84	V soukromém vlastnictví
"Ubytování v Pastvinách"	9	ubytovani-apartman.cz
U Kováře	9	V soukromí
Penzion Pastviny	70	
Chata Hnátnice	46	Duha Pastviny
Chata Štítý	10	Duha Pastviny
Penzion Vítanov	13	
Chata Kinex relax	24	
František Kolda	16	Kapacita odhadem
Chata na pláži	8	
Chatky na pláži	22	Kapacita odhadem
Penzion Na Kovárně	13	

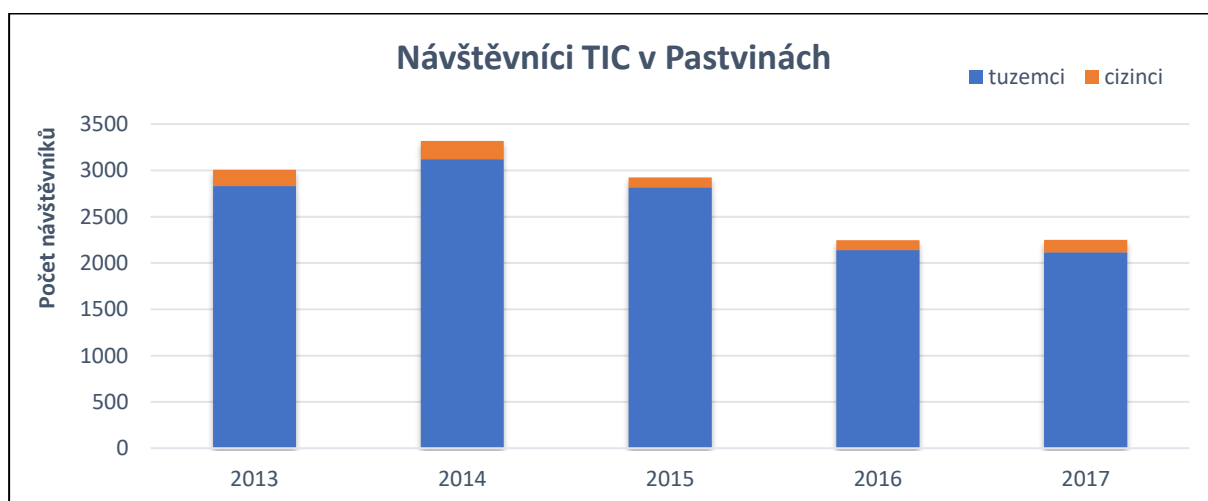
Pramen: místní šetření, mapy.cz, příslušné weby a webové portály

Počet hostů v ATC Šlechtův palouk, který provozuje obec, se během července a srpna pohybuje v průměru kolem 2,5 tis. návštěvníků měsíčně, maximum osob na den je více než 400. Podíl cizinců je cca 4,2 % z celkového počtu návštěvníků. Průměrná délka přenocování za období 2012–2017 je 2,0 dny, u cizinců mírně delší v červenci než v srpnu a než u tuzemců. V údajích však nejsou započítáni jednodenní návštěvníci, kteří se jen vykoupují a jedou ten samý den zase zpátky domů.

Obr. 8: Počet hostů v červenci a srpnu let 2012–2017 v ATC Šlechtův palouk v Pastvinách
Zdroj: Obecní úřad Pastviny

V obci se nachází turistické informační centrum (TIC), které spravuje obec. Provoz TIC je pouze v červenci a srpnu a v přesahových dnech v červnu a září. Během těchto měsíců navštívilo TIC v letech 2013–2017 mezi 2,2–3,3 tis. návštěvníků, za den se jedná o cca 50 návštěv. Pokles návštěvnosti v posledních uvedených letech může souviset s nevyhovujícím stavem TIC, které v roce 2019 čeká rekonstrukce.

Obr. 9: Počet návštěvníků TIC v Pastvinách v letech 2013–2017
Zdroj: Obecní úřad Pastviny

V zimním období bývá v případě dostatku sněhu v provozu místní sjezdovka dlouhá 530 metrů s kapacitou vleku 400 osob za hodinu. V případě provozu vleku je počet návštěvníků sjezdovky odhadován v průměru na 40 denně. Velmi vhodná krajina s atraktivním reliéfem vyzývá v případě dostatku sněhu i běžkaře. Trať v okolí kopce Na Vrších a propojení na tratě v okolí Českých Petrovic jsou upravovány skútreem se stopovačem.

4. INFRASTRUKTURA

Technická infrastruktura

Více než polovina bytů (jednogenerační rodinný dům = 1 byt) v obci je napojena na veřejnou vodovodní síť, zbytek používá vlastní studny. Vodovodní síť na levém břehu je v majetku obce a je na něj napojeno 220 objektů vč. rekreačních. Vodovodní síť na pravém břehu v majetku VAK Jablonné nad Orlicí. Voda vyhovuje pro pití dle ČSN a kapacita vodovodní sítě umožňuje napojení i dalších objektů.

Na území obce Pastviny není vybudován systém jednotné kanalizace. Jsou realizovány pouze úseky kanalizace v majetku a správě obce, které jsou zakončeny na ČOV či biologických septických opatřených biologickým filtrem. Na kanalizaci je v roce 2019 připojeno 42 objektů (domácností). Kanalizace vede do místní čističky odpadních vod (ČOV), která je v majetku obce. Ostatní (neveřejné) kanalizační systémy jsou ve správě a majetku fyzických osob, jedná se o systém přepadů ze septiků, který je tvořen systémem struh, propustků a příkopů, pro které recipient tvoří místní vodoteče a rekreační vodní nádrž Pastviny. Stav dešťové kanalizace v Pastvinách rovněž nevyhovuje.

Vodovod společně s kanalizací jsou největšími problémy v obci. Jedná se o infrastrukturu, kterou je třeba řešit. Obec nemá vlastní dokončenou kanalizační síť. Vodovodní řad je třeba průběžně obnovovat a modernizovat. Na levém břehu je vodovod ve vlastnictví obce, ale je přes 30 let starý. Na pravém břehu provozuje vodovod VaK Jablonné nad Orlicí.

V obci neexistuje napojení na plyn a ani není plánováno. Kvůli chybějícímu plynu se především k topení musí používat jiná paliva, která více zatěžují životní prostředí v obci. Topí se především uhlím (34 %) nebo dřevem (37 %). V SO ORP Žamberk se používá k topení uhlí z 25,3 %, dřevo ze 17 %. V Pardubickém kraji dělá podíl uhlí 10,7 % a podíl dřeva 9,4 %. V celé ČR se používá uhlí k topení v 8,2 % případů, dřevo v 7 %. Elektřinou se v Pastvinách topí také velice nadprůměrně: o 10–20 procentních bodů více oproti vyšším územním celkům.

Obr. 10: Energie k vytápění v obci Pastviny, 2011

Pramen: ČSÚ

Komunální odpad je v Pastvinách řešen 20 velkými kontejnery rozmístěnými po obci. Kvůli reliéfu a celkovému charakteru obce zde nelze bezproblémově rozmístit klasické popelnice. Na místech s kontejnery jsou umístěny i nádoby pro sběr tříděného odpadu a biologického odpadu. Na parkovišti u komunitního centra je umístěn i kontejner pro objemný odpad. Do budoucna se

předpokládá přemístění tohoto sběrného místa z návsi k dílně zemědělského družstva, kterou má obec v plánu odkoupit a zřídit zde zázemí pro obecní techniku a údržbářskou dílnu.

Obr. 11: Kontejnery pro komunální a tříděný odpad

Pramen: GaREP, spol. s r.o.

Vzhledem k reliéfu je v obci slabý signál mobilních operátorů, není zde místní rozhlas, optický kabel pro internet není zaveden.

Stávající kapacita vedení elektrické energie vyhovuje.

Vodní nádrž Pastviny byla vybudována v letech 1933–1938, je přibližně 7 km dlouhá a její plocha činí 110 ha, maximální hloubka dosahuje 24 m. Přehradní hráz s hydroelektrárnou má výšku 43 m a délku 193 m. Nachází se již na katastru sousední obce Nekoř, stejně jako spodní vyrovnávací nádrž. Přehrada slouží především jako ochrana před povodněmi, zároveň vyrábí energii a slouží k rekreaci. Hydroelektrárna se nachází již za hranicemi katastru Pastvin. Provozuje ji skupina ČEZ. Dosažitelný výkon činí 3 MW. Roční výroba elektrického proudu závisí na vodnosti toku a pohybuje se okolo 5 500 MWh.

Dopravní infrastruktura

Pastvinami prochází silnice II. třídy č. 312, která vede východo-západním směrem a spojuje Žamberk s Králíky. Přes centrum obce projede po této silnici podle celostátního sčítání dopravy, které proběhlo v roce 2016, 2 552 vozidel za 24 hodin, z čehož bylo 123 těžkých motorových vozidel. Toto zatížení, zejména nákladní dopravou, považují v Pastvinách za nadměrné. Dále se v Pastvinách nachází již pouze silnice III. tříd. Do Pastvin vedou komunikace z jihu od Nekoře po pravém a levém břehu. Z centra obce pak na sever pokračuje silnice III. třídy do pro Pastviny důležité obce Klášterec nad Orlicí.

V blízkém okolí Pastvin neexistuje žádná dálnice ani rychlostní komunikace. Nejbližší dálnicí je D11 na Prahu, která je od obce vzdálená cca 70 km. Dálnice D35 z Mohelnice na Olomouc je od Pastvin vzdálena přes 60 km. Existují plány na dostavbu dálnice D35, která by z Mohelnice vedla směrem na západ ke Královéhradecku a Pardubicku. Vedla by asi 40–50 km na jih od Pastvin.

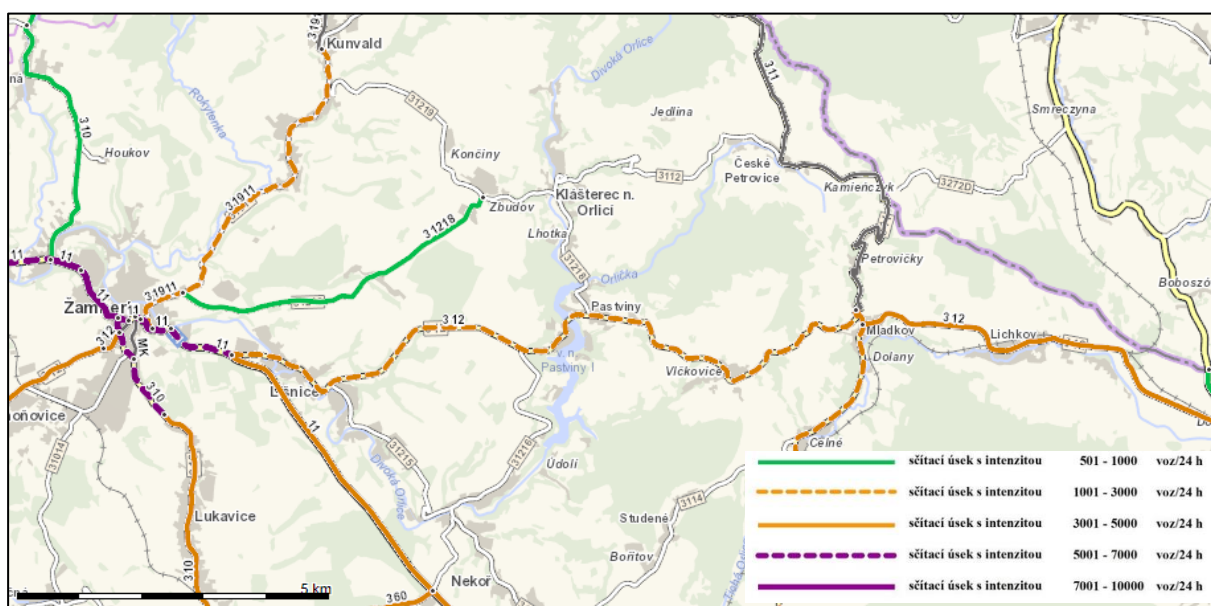
Vlaková zastávka se nejbližze nachází v obci Mladkov, která je vzdálená přibližně 6 km. Trať vedoucí přes Mladkov do Králíků nebo Letohradu má spíše regionální charakter. Železnice v Letohradu, kde se nachází křižovatka železnic směrem na Ústí nad Orlicí a Hradec Králové, je vzdálena přibližně 10 km.

Z hlediska dopravy je velmi náročné zvládnout, především v letních měsících, nápor návštěvníků. Problémem není jen hustý provoz, ale i nedostatek parkovacích míst u pláží o víkendech a při hezkém počasí.

V oblasti dopravy je v zimním období velkým problémem křižovatka silnice č. II/312 se silnicí III. třídy na Nekoř (U kanálu), která je místem častých dopravních nehod. Dalším problémem je parkování mimo vyhrazená parkoviště v letní sezóně. Mimo hlavní sezónu kapacita parkovacích míst dostačuje.

Délka místních komunikací ve správě obce dosahuje cca 25 km, stav místních komunikací se postupně zlepšuje, jsou prováděny průběžné opravy.

Na území obce se nenachází žádné cyklostezky. Cyklotrasa ale prochází Pastvinami hned několik. Cyklotrasa č. 4076 vede po pravém břehu vodní nádrže, přes hráz a dál pokračuje směrem na Vlčkovice. Cyklotrasy č. 4069 a 4073 vedou po levém břehu přes střed obce směrem do Klášterce nad Orlicí. Cyklotrasa č. 4077 vede podél hranice obce údolím potoka Orlička do Českých Petrovic. Prostupnost tohoto údolí je však především po deštích výrazně snížena.

Obr. 12: Intenzita dopravy v okolí obce Pastviny v roce 2016

Pramen: Sčítání dopravy, ŘSD 2016

Dopravní obslužnost

Pastviny jsou začleněny do Integrované regionální dopravy – IREDO, což je tarifní systém, ve kterém pracují všichni dopravci, kteří provozují veřejnou autobusovou a regionální železniční dopravu. Systém funguje na území Královéhradeckého a Pardubického kraje. Pastviny se společně s Kláštercem nad Orlicí nachází v zóně č. 986.

Dopravní obslužnost je vzhledem k absenci železnice zajišťována autobusy. Přes Pastviny jezdí hlavně linka Králíky – Žamberk, dále linka Letohrad – České Petrovice a Lanškroun – Deštné v Orlických horách. V Pastvinách zastavuje i dálková linka Jeseník – Praha. V letní sezóně (od června do konce září) o víkendech jezdí přes Pastviny cyklobus z Litomyšle a z Lanškrouna k chatě Šerlich nad Deštným v Orlických horách.

Dopravní obslužnost do hlavní spádové obce Žamberk je zajištěna dostatečně, stejně tak do Letohradu. Celkově lze současný stav zajištění dopravní obslužnosti v Pastvinách označit jako vyhovující.

Zastávky autobusové dopravy jsou opravené a udržované.

Obr. 13: Autobusové zastávky v obci Pastviny (vlevo Pastviny, Vítanov, vpravo Pastviny, kříž.)
Pramen: GaREP, spol. s r.o.

5. VYBAVENOST

Bydlení

Pastviny jsou charakterem zástavby typickou venkovskou obcí. Podle sčítání v roce 2011¹ se v Pastvinách nacházelo 140 domů, z toho 1 dům byl bytový. Podíl trvale neobydlených domů byl poměrně vysoký 40,7 % (ČR 16,5 %, Pardubický kraj 18,4 %, SO ORP Žamberk 21,4 %). Z toho bylo důvodem rekreační využití nemovitosti z 63,2 %, což je opět nadprůměrné číslo oproti ČR (47,3 %), Pardubickému kraji (54,3 %) i SO ORP Žamberk (58,4%). Tento nadprůměr potvrzuje rekreační atraktivitu obce pro druhé bydlení (chalupaření).

Celkem se v Pastvinách nacházelo 193 bytů, z toho 25 jich je v jediném bytovém domě, který slouží jako dům s pečovatelskou službou pro seniory a zdravotně postižené. Celkem 128 bytů (66,3 %) bylo obydlených. Pouze 4 byty byly vedeny v kategorii se sníženou kvalitou. Z obydlených bytů jich bylo 21,1 % (v absolutní hodnotě 27) nájemních.

V letech 2012–2018 bylo v Pastvinách celkem 14 dokončených bytů v nových rodinných domech. V celém obvodu ORP Žamberk bylo ve stejném období dokončeno 453 nových bytů, z toho 325 v rodinných domech.

V majetku obce není žádný obecní byt. Dříve byl k dispozici jeden byt v ATC nad recepcí, který v současnosti slouží jako zázemí pro personál ATC.

Pastviny nevlastní žádné pozemky pro další výstavbu bytů. Ty jsou v soukromých rukou a zájemci o výstavbu rodinných domů se obrazejí přímo na vlastníky pozemků, které později využijí k zástavbě. Aktuálně je připravována lokalita pro výstavbu.

V Pastvinách se odhadem nachází cca 480 rekreačních chat a 20 chalup. Chalupáři a chataři do Pastvin dojíždí ze vzdálenosti do 80 km (Hradec Králové a Pardubice, Ústí nad Orlicí, Česká Třebová, Šumperk), občas i větší. Část chat a chalup soukromníci pronajímají jako rekreační objekty přes webové portály.

Školství a vzdělávání

V obci se nenachází žádná mateřská ani základní škola. V minulosti v Pastvinách základní škola existovala – pouze 2 až 4 třída, další ročníky děti navštěvovali v Klášterci nad Orlicí. Vzhledem k nízkému počtu žáků a finanční náročnosti byla v létě roku 2011 uzavřena, objekt se

¹ Poslední data pochází ze Sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo v roce 2011.

s podporou Programu rozvoje venkova revitalizoval a v současné době v objektu bývalé základní školy existuje Společenské centrum Škola, které slouží pro sportovní a kulturní akce.

Děti z Pastvin spádují do základní a mateřské školy v Klášterci nad Orlicí a v Žamberku. Doprava dětí do školy je zajištěna dostatečně veřejnou dopravou. Do mateřské školy se z Pastvin dojíždí i do Líšnice. Střední školy se pak nachází v okolních menších městech – Žamberku (gymnázium, učiliště obchodu, řemesel a služeb), Letohradu (průmyslová škola), Králíky (gymnázium, opravárenské učiliště). Za vysokoškolským vzděláním se pak dojíždí do krajských měst.

Zdravotnictví

V Pastvinách se nenachází žádné zdravotnické zařízení, pouze 1x za 14 dní dojíždí do obce praktický lékař. Za zdravotnickými službami (praktický lékař, dětský lékař, stomatolog, pohotovost) se dojíždí především na polikliniku do Žamberka, kam je nejjednodušší dopravní dostupnost. Za zubařem část obyvatel dojíždí i do Letohradu. Vzhledem k velikosti obce je současný stav zdravotní péče pro občany Pastvin dostačující.

Sociální péče

V Pastvinách je od 1. 7. 2006 v provozu bytový dům s pečovatelskou službou, jehož zřizovatelem a provozovatelem je Dobrovolný svazek obcí Rozvoj regionu obcí pod Zemskou branou. Cílovou skupinu pro toto zařízení představují senioři, osoby se zdravotním postižením a osoby s chronickým onemocněním. Přednostně jsou přijímáni občané s trvalým bydlištěm v Pastvinách, Klášterci nad Orlicí, Kunvaldu a Českých Petrovicích. V tomto zařízení existuje 25 bytů po 1–2 lůžkách. Kapacita domu je dostačující.

Od 1. 1. 2017 je v obci poskytována terénní forma poskytování sociální péče s kapacitou 40 osob ročně, ambulantní péče je schopna zajistit 5 klientům ročně.

Kultura, sport a další volnočasové aktivity

Pro sportovní, kulturní a volnočasové aktivity byla upravena místní škola, která byla v roce 2011 provozovatelem obcí Pastviny uzavřena. Objekt se nyní jmenuje Společenské centrum Škola. Nachází se v něm sál se zázemím pro poskytování občerstvení a kuchyně, který je více než vhodný pro pořádání plesů, zábav, tancovaček, konferencí, přednášek a pro další hromadnější akce. Sál je také možné si pronajmout pro soukromé akce. Pravidelně zde Ski klub pořádá turnaje ve stolním tenise. Součástí objektu je fitness centrum, kde je možné posilovat i provádět kondiční trénink. Ve „fitku“ jsou pořádány i cvičební lekce pod vedením instruktora. V centru působí dětské centrum a knihovna, probíhá pravidelně cvičení jógy a aerobiku.

Obec dále disponuje výletišťem (venkovní zázemí pro kulturní akce). V Pastvinách se nenachází kostel, věřící dojíždějí za bohoslužbami do Klášterce nad Orlicí. V Pastvinách však existuje hřbitov s kaplí sv. Josefa a kaple sv. Dominika na Vítanově, kde se občané mohou účastnit nepravidelných bohoslužeb.

V Pastvinách se pravidelně koná country festival Pastvinská nota, kterého se každý rok účastní 300–400 osob.

Obr. 14: Společenské centrum Škola

Pramen: GaREP, spol. s r.o.

V Pastvinách je u Společenského centra nevyužívané zanedbané hřiště, opatřené dvěma stojany na košíkovou. Sportovní víceúčelové hřiště chybí. V přípravě je výstavba nového multifunkčního hřiště v prostoru části parkoviště u obecního úřadu. V blízkosti zmíněného zanedbaného hřiště je dětské hřiště, druhé hřiště pro děti je u lyžařského vleku. Stav obou dětských hřišť je dobrý.

Obr. 15: Dětská hřiště v Pastvinách

Pramen: GaREP, spol. s r.o.

Obec vlastní místní lyžařský vlek, který je provozován Ski klubem Pastviny. Vlek by již potřeboval opravu, avšak na sjezdovce existují problémy s pozemky, navíc provoz vleku je v posledních teplých zimách finančně náročný. Budova vleku slouží částečně jako zázemí pro různé akce, přilehlá restaurace Na Vleku obec pronajímá. Ski klub Pastviny je v pastvinském sportovním poli velmi aktivní. Skútreem upravuje běžkařské tratě v okolí kopce Na Vrších. Dále v obci organizuje stolní tenis, pořádá závody Dračích lodí, Pastvinský triatlon a festival Pastvinská nota.

Obr. 16: Pastvinský lyžařský vleč a sjezdovka

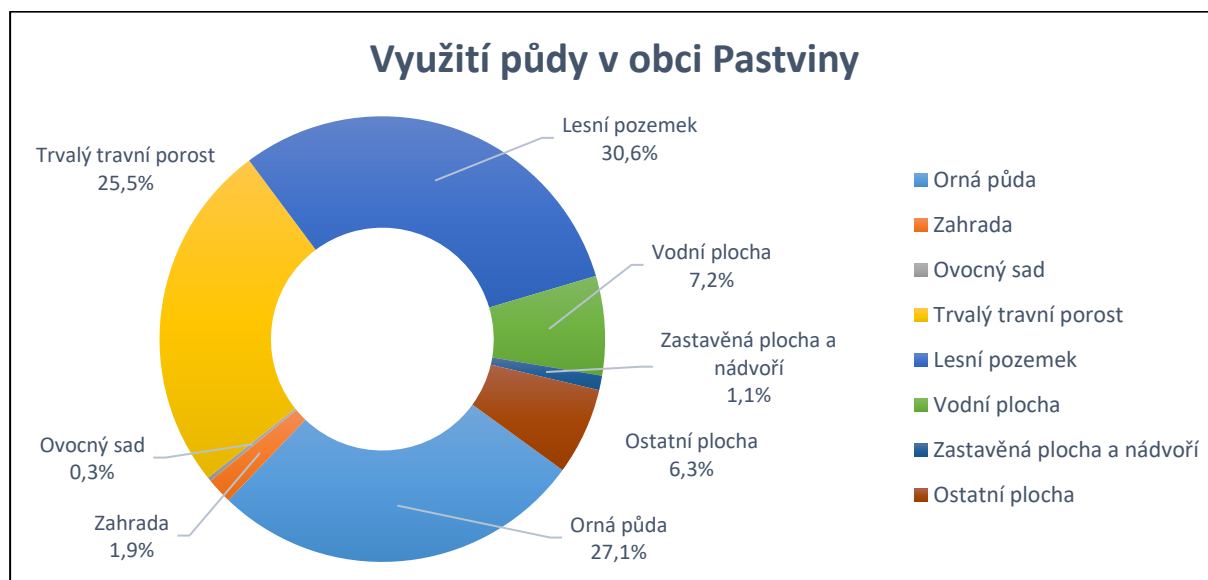
Pramen: GaREP, spol. s r.o.

Mezi nedostupné veřejné služby v místě patří školka a pošta. V letní sezóně pak vzhledem ke zvýšenému počtu turistů v obci chybí policie. Nejbližší obvodní oddělení policie je v Žamberku.

6. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Stav životního prostředí

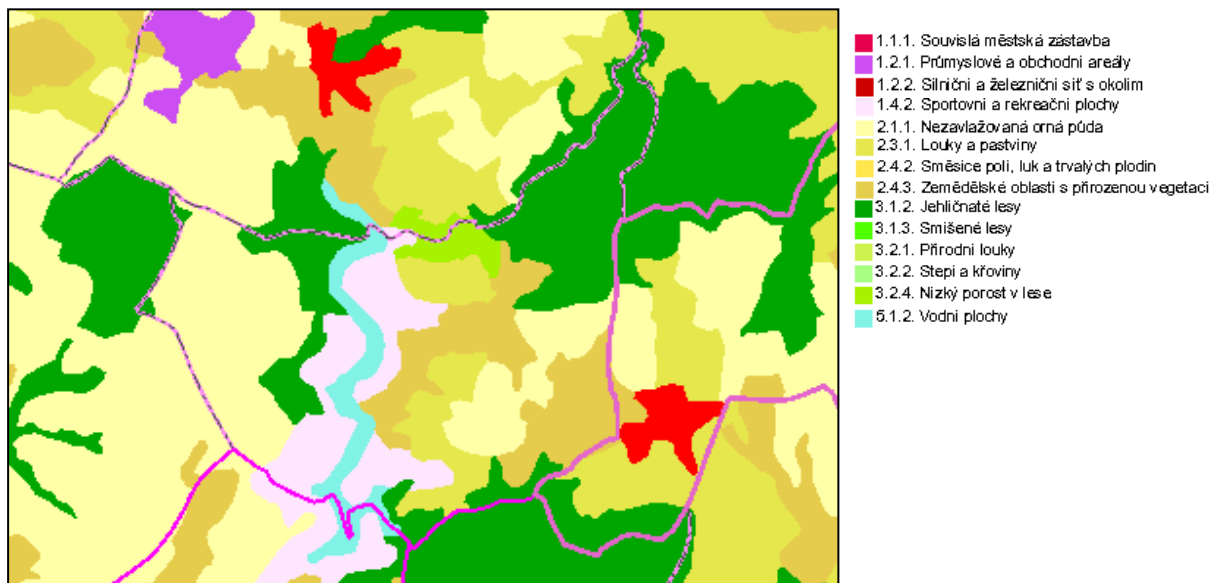
Podíl orné půdy na celkové rozloze Pastvin činí 27,1 %, což je podprůměrné číslo vůči SO ORP Žamberk (32,5 %) i celému Pardubickému kraji (43,0 %). Lesní půda je zastoupena 30,6 %, což je o něco méně než v SO ORP Žamberk, ale lehce více než v kraji). Nadprůměrný podíl na celkové rozloze mají díky přítomnosti přehrady vodní plochy (7,2 %), Pardubický kraj má pouze asi 1,5 % vodních ploch a SO ORP Žamberk pouze 1,2 %.

Obr. 17: Využití půdy v obci Pastviny (k 31. 12. 2018)

Pramen: Městská a obecní statistika (MOS)

Vodní plocha téměř osově protíná katastr obce. Lesy se nachází především v severní části katastru. Největší plochu orné půdy lze nalézt v západní části Pastvin. V té východní se pak jedná především o trvalé travní porosty.

Obr. 18: Využití půdy v obci Pastvin

Pramen: geoportal.gov.cz

Na katastrálním území Pastvin se nachází výhradně tzv. kambizem (hnědá, lesní půda), která je vhodná pro pěstování brambor a lnu.

Stav ovzduší na katastru Pastvin je vyhovující. Nejsou překročeny žádné imisní limity (SO₂, PM₁₀, PM₂₅, NO₂, benzen).

V otázce životního prostředí existují v Pastvinách mnohé problémy. Tím nejpalčivějším je chybějící ČOV. Splašky jsou mnohdy vypouštěny přímo do přehrady, čímž trpí kvalita vody. Znečištění ovzduší pak způsobuje zejména vytápění pevnými palivy v zimním období. V Pastvinách nejsou žádné další větší znečišťovatelé.

Vzhledem k reliéfu Pastvin se zde nachází plošná sesuvná území. Plocha sklonité orné půdy, která je náchylná k vodní erozi činí celkem 69,95 ha, což je podíl 34,6 %² na celkové ploše orné půdy na katastru Pastvin.

Na katastrálním území Pastvin se nachází 2 staré ekologické zátěže a to skládka Pastviny a skládka Vítanov. Mimo to lze na území Pastvin nalézt i brownfield – opuštěné zemědělské středisko Lišnická a. s. včetně silážních jam. Vzhledem k soukromému vlastnictví nemůže obec k odstranění těchto ekologických zátěží nijak přispět.

Při případné výstavbě nových domů je třeba si dát pozor na pronikání radonu z geologického podloží, protože podle dokumentu Rozbor udržitelného rozvoje území (RURÚ) pro SO ORP Žamberk z roku 2012 se na části území vyskytuje relativně vysoká kategorie radonového indexu. Radon může při zvýšené koncentraci v obydlí způsobit zdravotní komplikace, zejména rakovinu plic. Území České republiky je však obecně náchylnější k výskytu tohoto zvýšeného nebezpečí, nejedná se tak na území Pastvin o nic výjimečného, je však potřeba tomu věnovat zvýšenou pozornost především při stavbě objektů určených k bydlení.

Koeficient ekologické stability (KES) se počítá jako poměr ekologicky stabilních ploch (trvalé travní porosty, lesní porosty atd.) k ekologicky nestabilním plochám (orná půda, zastavěné

² Stav 2012 – viz RURÚ SO ORP Žamberk.

plochy atd.) Koeficient vyjadřuje jak moc je území „přírodní“ a ekologicky stabilní. V Pastvinách tento koeficient v roce 2018 dosahoval hodnoty 1,9, což vypovídá o vcelku vyvážené krajině, ve které jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. To znamená, že se jedná o území převážně stabilní – tj. běžná kulturní krajina, technické objekty jsou v souladu s přírodními prvky. Koeficient ekologické stability v SO ORP dosahuje hodnoty 1,5 a v Pardubickém kraji pouze 0,9, což potvrzuje intenzivnější využití ploch pro intenzivní zemědělskou činnost.

Pastviny sice půlí vodní nádrž, která byla stavěna pro eliminaci povodní, paradoxně však je sama obec ohrožena záplavami, protože není vyřešeno odvodnění svahu nad obecním úřadem.

V obci jsou provedené komplexní pozemkové úpravy, které jsou velmi důležité pro efektivní rozvoj obce.

Ochrana životního prostředí

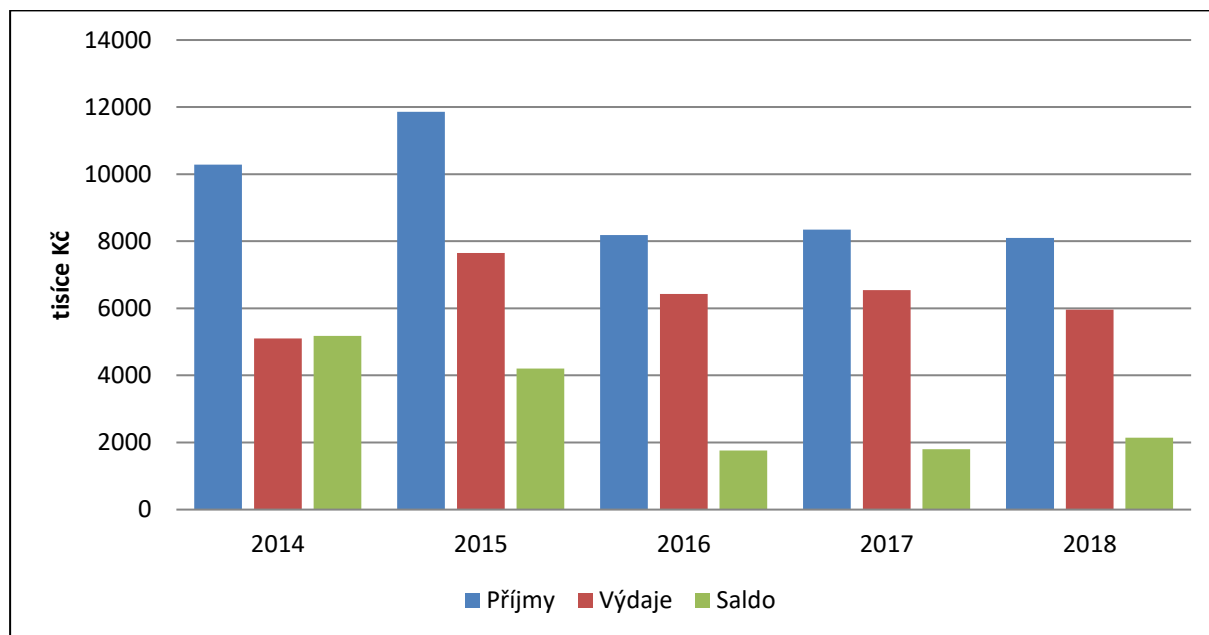
Na území obce Pastviny se nachází přírodní park Orlice, který se rozprostírá podél toků Divoké a Tiché Orlice, který má celkovou rozlohu 114,62 ha. V obci se nachází Vejdova lípa, což je památný strom s jedním z nejmohutnějších kmenů v ČR.

Pastviny se nachází v chráněné oblasti přirozené akumulace vod Žamberk – Králíky.

7. SPRÁVA OBCE

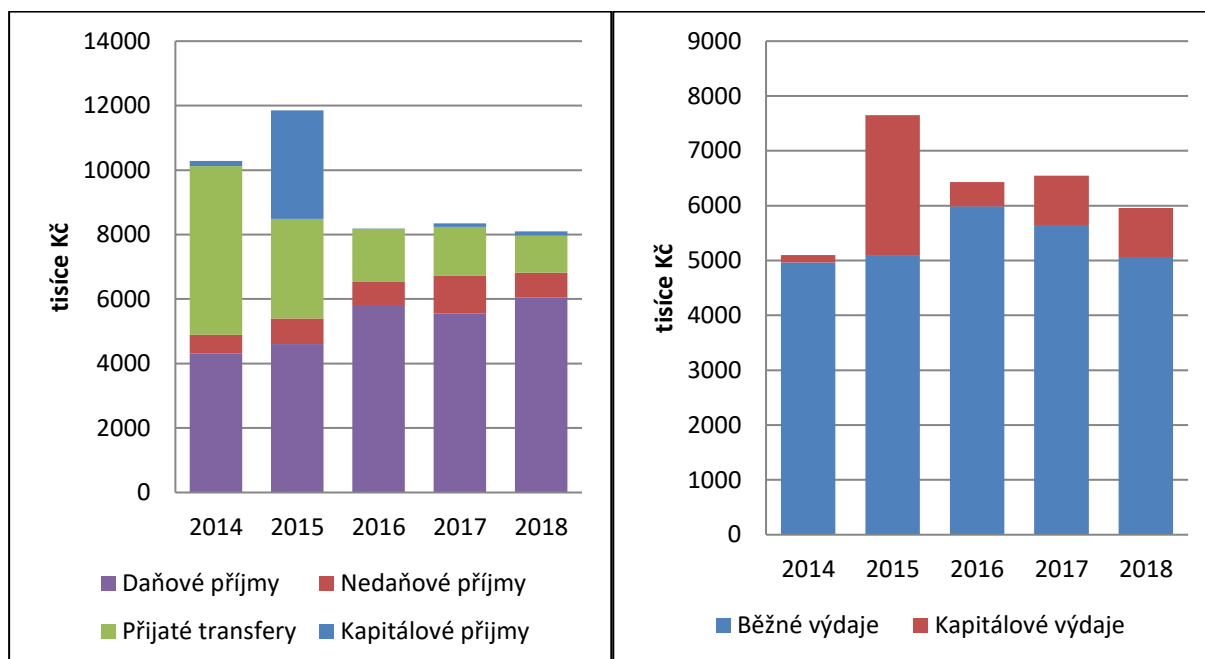
Hospodaření a majetek obce

Pastviny v letech 2014–2018 vykázaly každý rok přebytek. Celkem přebytky rozpočtového hospodaření činily více než 15 mil. Kč. Byly použity zejména na úhradu dlouhodobé půjčky sloužící k investičním akcím z minulých let (zejména Společenské centrum Škola, vodovod) a na tvorbu rezerv na běžném účtu. Nejvyššího přebytku obec dosáhla v roce 2014, kdy činil více než 5,1 milionu, naopak nejmenší v roce 2016 1,7 milionu.

Obr. 19: Rozpočet a saldo hospodaření obce Pastviny 2014–2018

Pramen: monitor.statnipokladna.cz

Obr. 20: Struktura příjmů a výdajů obce Pastviny 2014–2018

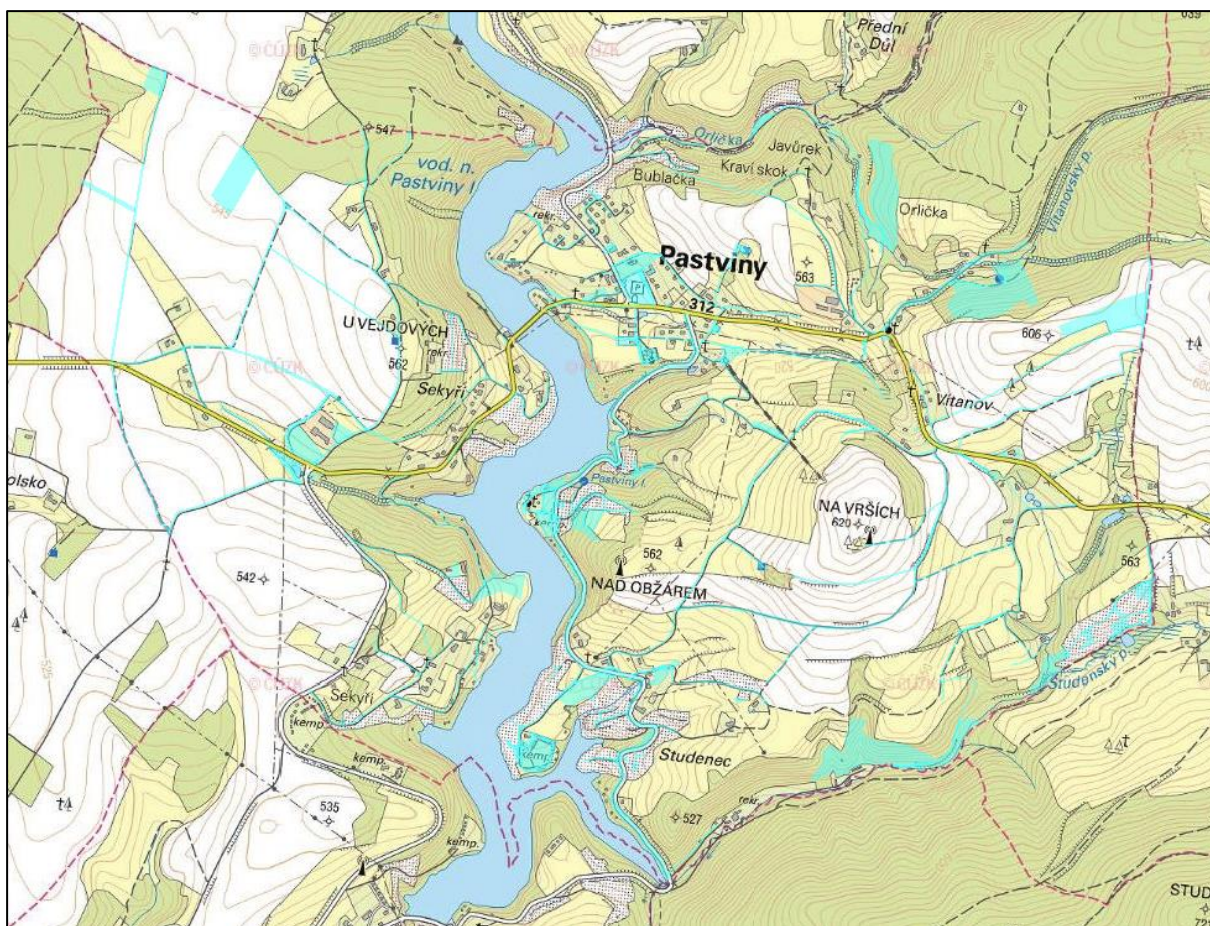
Pramen: monitor.statnipokladna.cz

Podíváme-li se detailněji na strukturu příjmů a výdajů v letech 2014–2018, tak objem daňových příjmů se postupně zvyšoval díky změnám v rozpočtovém určení daní a díky hospodářskému růstu ČR. Podíl daňových příjmů na celkovém rozpočtu byl nejvyšší v letech 2016–2018 (okolo 70 %), naopak nejnižší v roce 2015 (38,9 %). Nedaňové příjmy byly poměrně stabilní. V letech 2014–2018 tvořily přibližně 5–10 % z celkových příjmů. Výjimku lze pozorovat v roce 2017 (téměř 14 %). Nedaňové příjmy tvoří zejména místní poplatky stanovené vyhláškou, poplatky za pronájem majetku obce a úroky. Kapitálové příjmy jsou spíše nárazovou a okrajovou záležitostí související s prodejem obecního majetku a v rozpočtu Pastvin se téměř nevyskytují. Výjimku tvoří rok 2015, kdy kapitálové příjmy byly více než 3,3 milionu, což souvisí s prodejem ubytovacího zařízení Lesanka. Podíl i objem přijatých transferů je nejvíce závislý na realizovaných investičních akcích a po celé sledované období kolísali. Nejvyšší byl v roce 2014 (5,2 milionu; 50,9 %), naopak nejnižší v roce 2018 (1,1 milionu; 14,1 %). Nejvíce přijatých investičních transferů bylo v roce 2015 (více než 1,6 milionu).

Obec měla vysoký podíl kapitálových výdajů (investic) v roce 2015 (2,5 milionu, 33,4 %). Vyšší podíly kapitálových výdajů souvisí vždy s investičními akcemi.

Saldo běžných příjmů, což je rozdíl běžných příjmů (daňové a nedaňové příjmy a nárokové transfery – souhrnný dotační vztah) a běžných výdajů, představuje částku, kterou obec může použít na investiční výdaje, na spolufinancování získaných dotací nebo na splácení svých závazků aniž by si musela brát další půjčku nebo prodávat svůj majetek. Tento ukazatel můžeme nazvat i tzv. dluhovou kapacitou. Tato dluhová kapacita byla ve sledovaném 5letém období vždy nulová nebo pozitivní. Pohybovala se v rozmezí -69 000 (v roce 2014) až po +1,7 milionu v roce 2018.

Obec disponovala ke konci roku 2018 dlouhodobým hmotným majetkem ve výši více než 31 milionů Kč, z toho téměř 22,5 milionů měla ve stavbách (kempy, penzion, restaurace, vodovod, spol. centrum) a 5 milionů v pozemcích. (nemovitosti v majetku obce jsou na obr. č. 21 zobrazeny tyrkysovou barvou). Obec zároveň disponuje dlouhodobým finančním majetkem ve výši více než 3,5 milionu Kč. Dále disponuje cca 9 miliony krátkodobého finančního majetku v rámci běžného účtu.

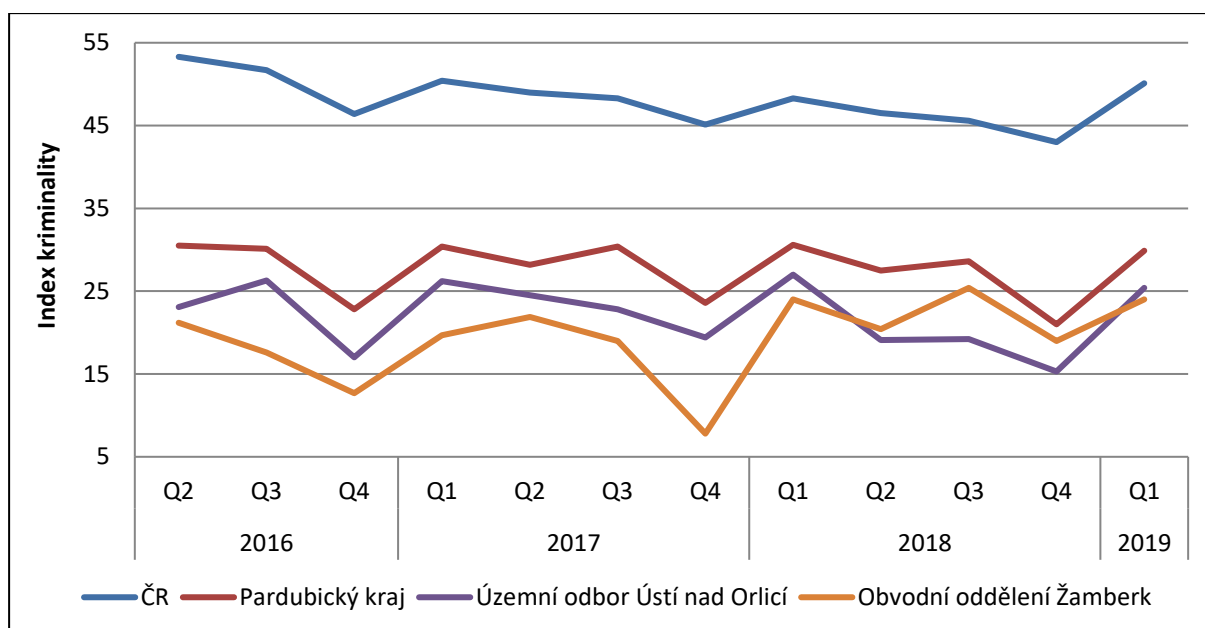

Obr. 21: Nemovitosti v majetku obce Pastviny

Pramen: nahlizenidokn.cuzk.cz

Bezpečnost

Obec Pastviny spadá společně s okolními 17 obcemi pod obvodní oddělení policie Žamberk. Toto území vykazuje dlouhodobě nízký index kriminality (počet trestných činů na 10 000 obyvatel). Od roku 2018 se však situace mírně zhoršila a index kriminality dosahuje srovnatelných hodnot jako Územní odbor Ústí nad Orlicí a celý Pardubický kraj. Samotná obec nedisponuje obecní policií, přestože by byla v letních měsících potřeba. Na místní kriminalitě a přestupcích se podílí i turisté. V obci se nachází dopravně nebezpečná místa především v oblasti křižovek se silnicí č. II/312.

Obr. 22: Index kriminality za obvodní oddělení Žamberk a vyšší územní celky v období Q2/2016–Q1/2019

Pramen: mapakriminality.cz

Rozvojové dokumenty

Obec Pastviny má zpracovaný Program rozvoje obce na období 2015–2022. Pastviny mají územní plán z listopadu 2017, u kterého je plánována první změna. Aktualizovaný územní plán mimo jiného řeší otázku omezení výstavby dalších rekreačních objektů, vymezení území pro výstavbu nízkopodlažních objektů pro bydlení a podnikání, a rozvoj vodovodu a kanalizací. V roce 2018 byl zpracován Plán rozvoje sportu 2018–2024.

Vnější vztahy a vazby obce

Pastviny jsou součástí mikroregionu Sdružení obcí Orlicko, který vznikl na sklonku roku 2001 a v současné době je členem 29 obcí. Spolupráce obcí se však datuje již od počátku 90. let minulého století. Mezi hlavní cíle patří podpora cestovního ruchu, řešení systémů veřejné dopravy a dlouhodobě udržitelný rozvoj oblasti, například z pohledu dostupnosti zdravotnictví, či zaměstnanosti. Proběhnuvší projekty se pak orientují především na rozvoj cestovního ruchu, ať už se jedná o vybudování cyklostezek, či upravených lyžařských tratí.

Sdružení obcí Orlicko zároveň v roce 2006 iniciovalo vznik MAS Orlicko, jehož součástí je společně s dalšími 56 obcemi i obec Pastviny. MAS Orlicko je společnost, spojující místní podnikatele, obce, spolky obcí a fyzické osoby ve snaze o rozvoj regionu. MAS Orlicko je však příliš velká na to, aby mohla řešit specifické problémy obce Pastviny.

Pastviny jsou dále členem Dobrovolného svazku obcí Rozvoj regionu obcí Pod Zemskou branou, který je zřizovatelem bytového domu s pečovatelskou službou.

V regionu dále působí Euroregion Glacensis, který spojuje regiony českého a polského pohraničí z důvodu rozvoje přeshraniční spolupráce. Obec Pastviny není přímo členem, nachází se však v zájmovém území euroregionu. Z tohoto důvodu mají některé projekty působnost i na území obce.

Pro obec je spolupráce v různých sdruženích velkým přínosem především v oblasti získávání dotací a přípravě projektů přesahujících katastrální území obce např. cyklostezky.

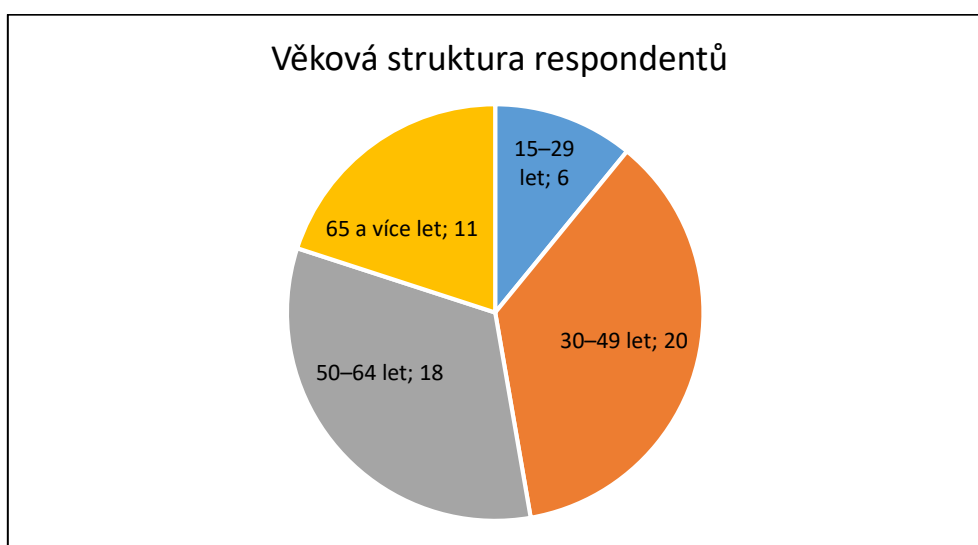
B.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

1. VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

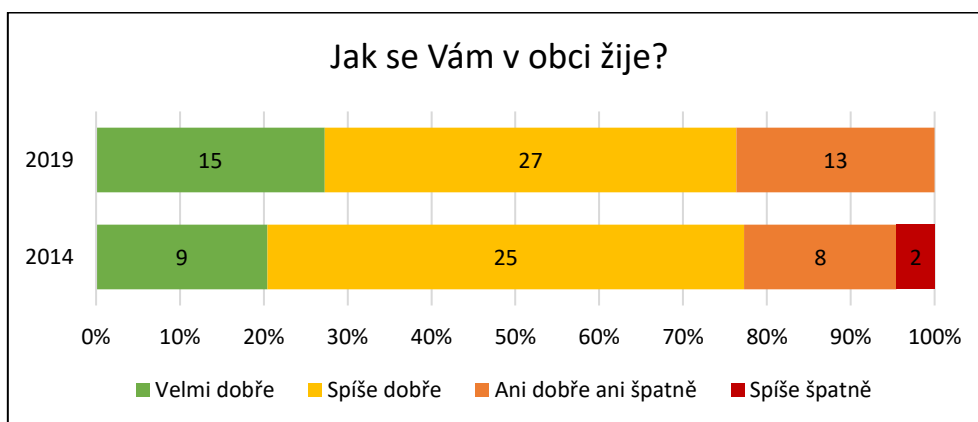
Od poloviny června do poloviny července 2019 proběhlo dotazníkové šetření názorů obyvatel. Celkově se zapojilo 55 obyvatel, z toho 32 elektronickou formou a 23 papírovou formou. Někteří respondenti neodpověděli na všechny otázky. Vyhodnocení každé otázky tedy vychází z počtu odpovědí na danou otázku.

Pro porovnání situace v obci jsou některé otázky porovnány s odpověďmi ze šetření z roku 2014, kdy dotazník vyplnilo 47 respondentů. Na rozdíl od šetření v roce 2014 měli možnost vyjádření i chataři a chalupáři. Z 55 respondentů bylo chatařů a chalupářů 14 a trvale bydlících obyvatel 40, což je 13,2 % trvale bydlících obyvatel starších 15 let (u jednoho dotazníku nebyla uvedena odpověď).

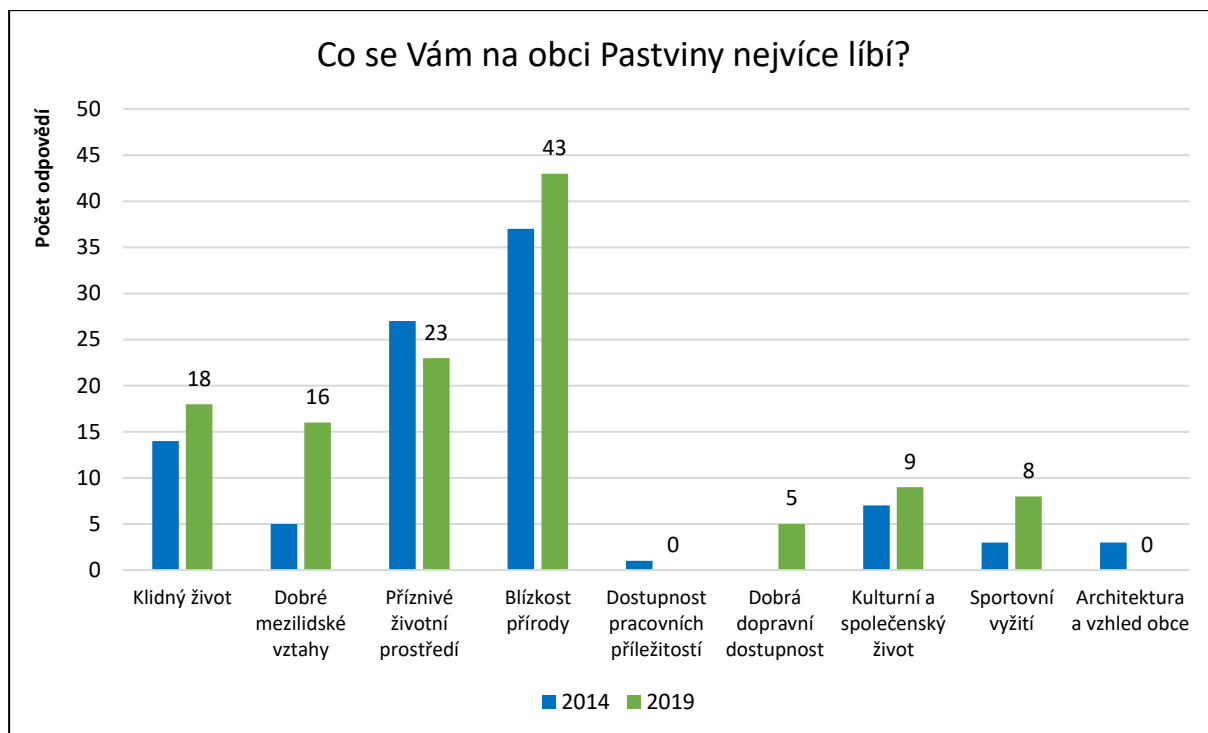
Ve věku 15–29 let bylo 6 osob, ve věku 30–49 let bylo 20 osob, ve věku 50–64 let 18 osob a nad 65 let 11 osob.

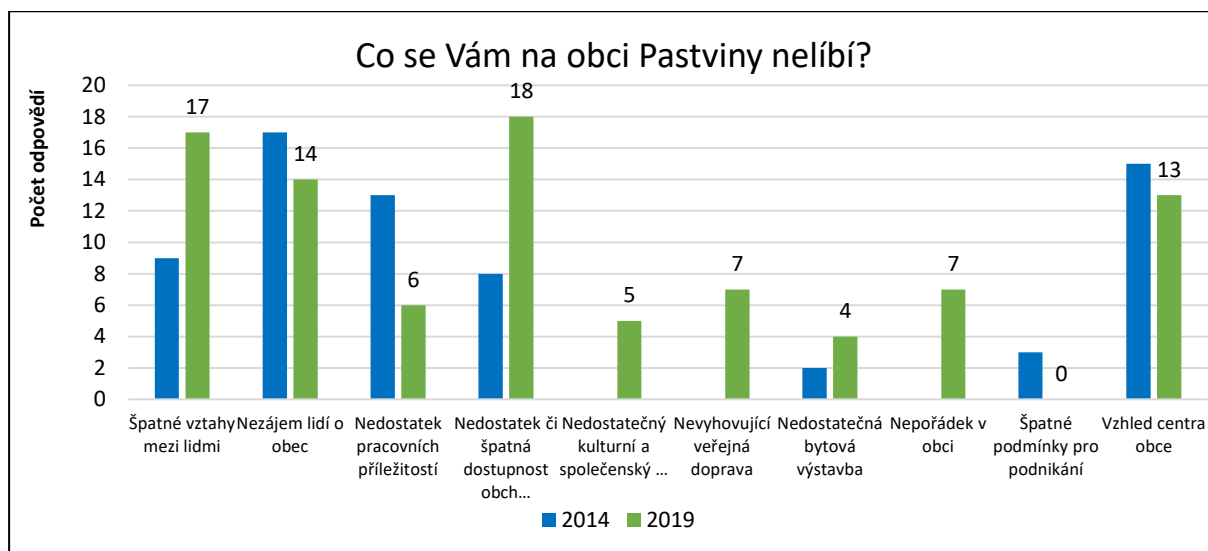
Na otázku „Jak se Vám v obci žije?“ odpovědělo 15 osob, že velmi dobře a dalších 27 osob, že spíše dobře. Počet osob, kterým se v obci žije lépe, je více než v roce 2014. Přibyli však také obyvatelé, které uvedli odpověď „ani dobře ani špatně“. Variantu špatně nebo velmi špatně na rozdíl od předchozího šetření nikdo nezvolil.

U otázky „Co se vám na obci Pastviny nejvíce líbí?“ respondenti nejčastěji zvolili možnost „**blízkost přírody**“, což byla i nejčastější odpověď v roce 2014. Obdobně tomu bylo i u dalších nejčastěji volných možností – „**příznivé životní prostředí**“, a „**klidný život**“. Dvě jiné než nabízené odpovědi uváděly, že se jim na obci líbí, že je v ní obchod.

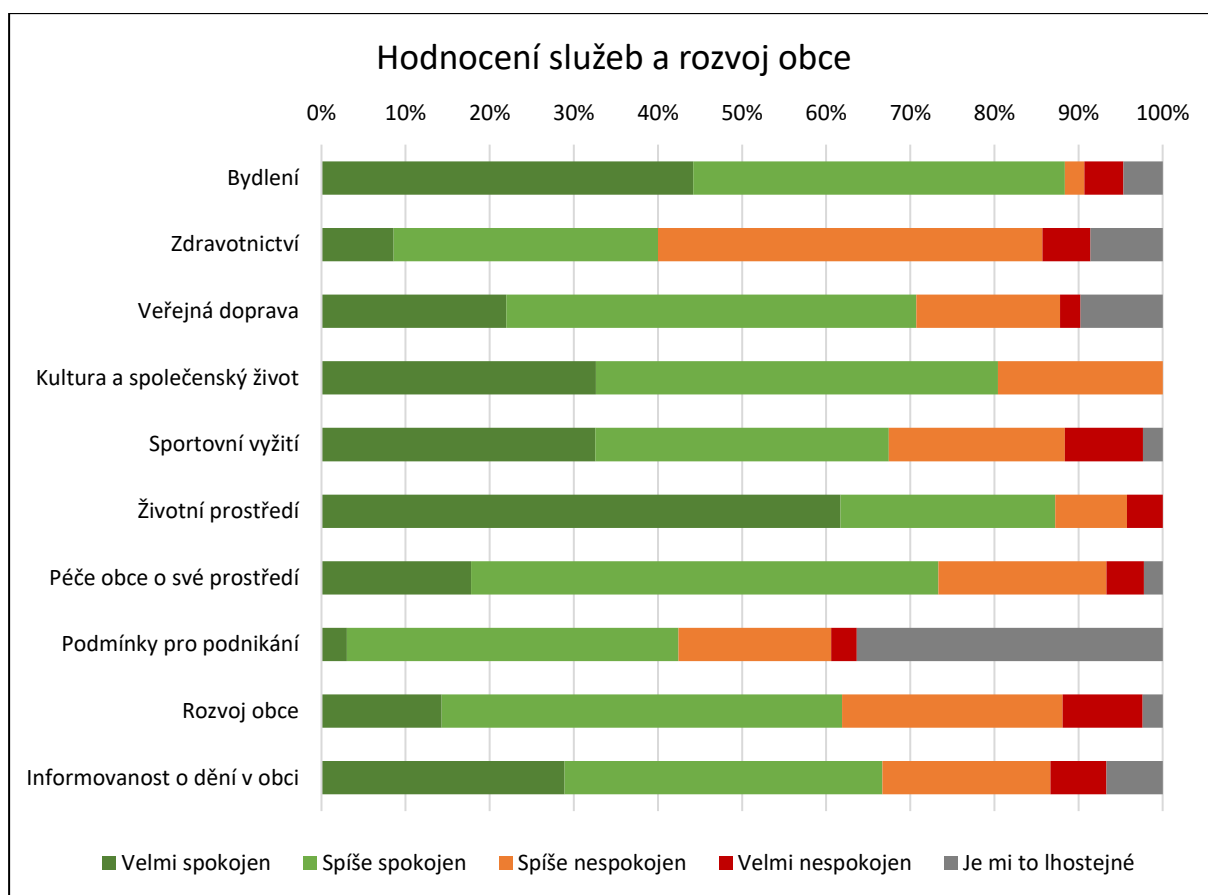

U otázky „Co se Vám na obci Pastviny nelíbí?“ došlo v roce 2019 oproti roku 2014 k výraznějším změnám. Zatímco v roce 2014 se obyvatelům nejvíce nelíbil nezájem lidí o obec, v roce 2019 ho převýšila možnost **nedostatek či špatná dostupnost obchodů a služeb**. Negativně jsou také hodnoceny **špatné vztahy mezi lidmi, nezájem lidí o obec** či **vzhled centra obce**. 11 odpovědí uvedlo jinou možnost, z nichž dvakrát se opakovala odpověď, že se obec nezajímá o přístup, resp. zmaření přístupu k vodě. Dále byly zmíněny smradlavé kontejnery u potravin a neodhrnuté chodníky v zimě k autobusu.

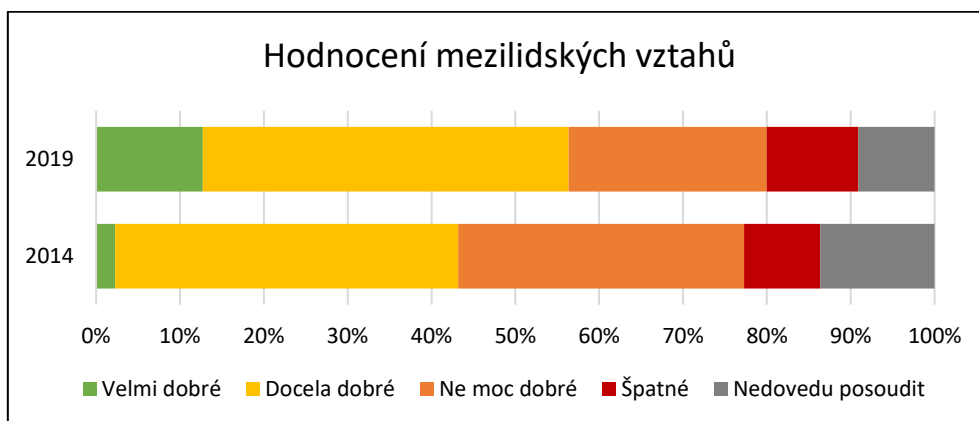

Na otázku „Jaké služby Vám v obci nejvíce chybí?“ respondenti uvedli 19 odpovědí, z toho 6x **kvalitnější obchod**. Další dvě odpovědi, které se vyskytly více než jednou, to jsou **kadeřnictví** a **restaurace/celoroční hospoda**.

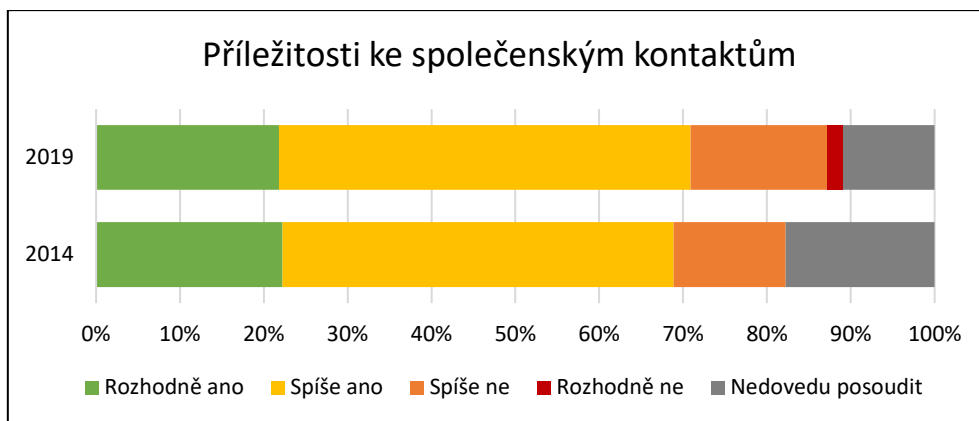
Následující otázka zjišťovala, jak jsou respondenti spokojení se službami a rozvojem obce. Nejlépe hodnocené oblasti jsou **bydlení** a **životní prostředí**, kde je spokojeno přes 85 % respondentů. Naopak největší nespokojenost panuje **zdravotnictví**, které v obci není dostupné.

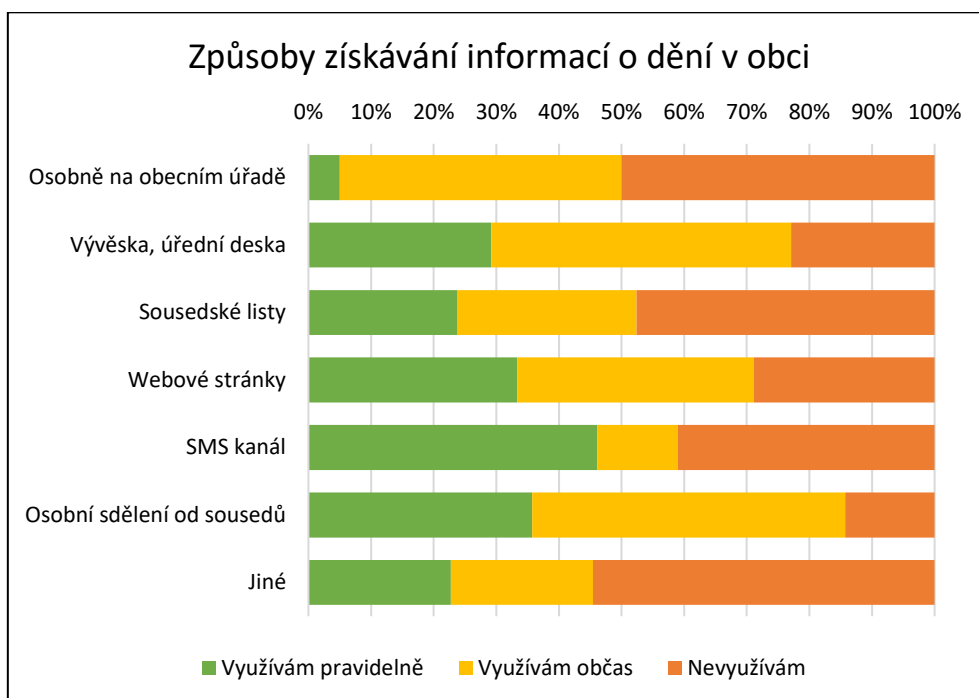
Oblast mezilidských vztahů se v předchozích otázkách ukázala jako problematická. Přesto se zdá, že se za posledních pět let mezilidské vztahy zlepšily. Za dobré je považuje více než polovina respondentů, ale také 6 respondentů je považuje za špatné (3x trvalí obyvatelé a 3x chalupáři).

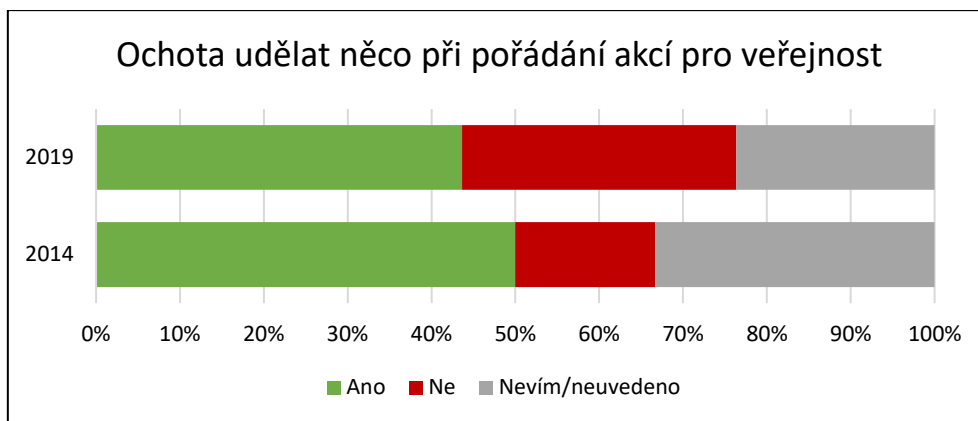
Příležitosti ke společenským kontaktům hodnotí cca 70 % respondentů jako dobré. Oproti roku však mírně narostl podíl osob, které je hodnotí i jako špatné.

Způsoby získávání informací o dění v obci jsou různé. Polovina respondentů pravidelně sleduje SMS kanál, celkově však nejlépe funguje ústní předávání informací, respondenti také sledují vývěsku a úřední desku. Jako nejméně využívaný zdroj informací se jeví Sousedské listy a osobní návštěva obecního úřadu, avšak i tyto zdroje aspoň občas využije polovina respondentů. Oproti roku 2014 se zvýšila sledovanost webových stránek obce.

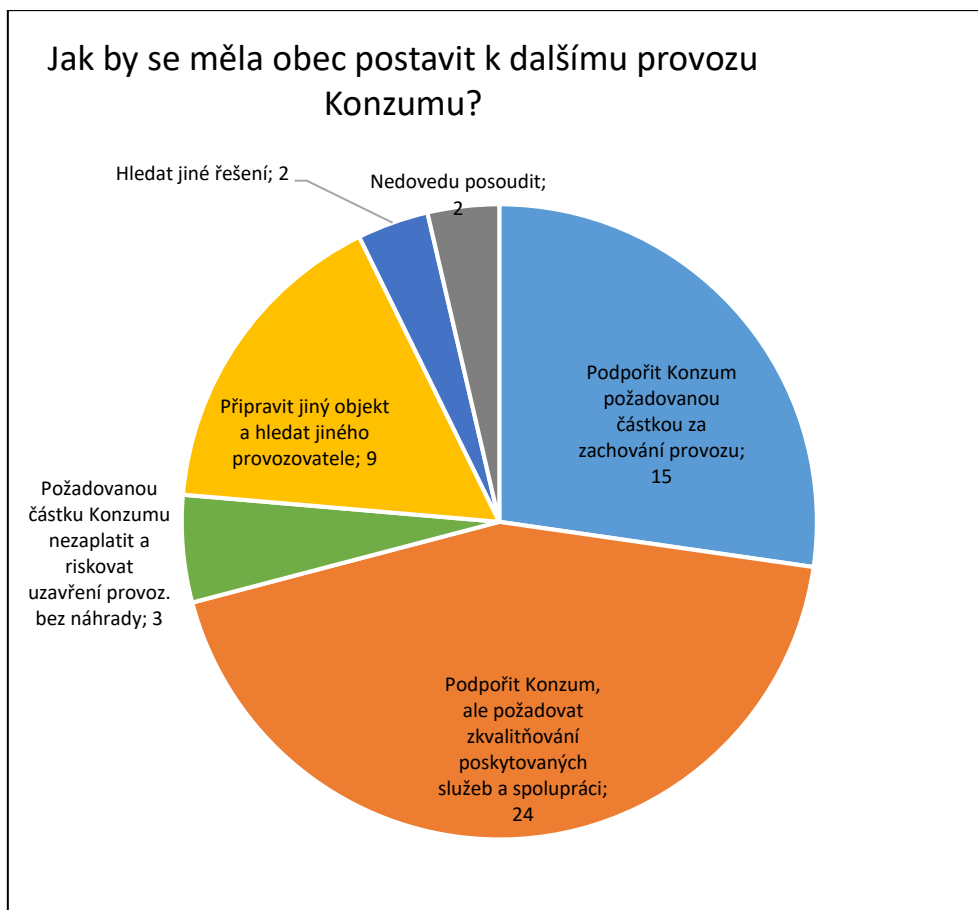
Ochota respondentů udělat něco při pořádání akcí pro veřejnost se za sledovaných 5 let snížila. Pouze 45 % respondentů je ochotna se nějak podílet – nejčastěji podílet se na pořádání a organizaci akcí, akcí pro děti nebo úklidu. Dalších 30 % pomoc odmítá, což je oproti roku 2014 zvýšení téměř o polovinu.

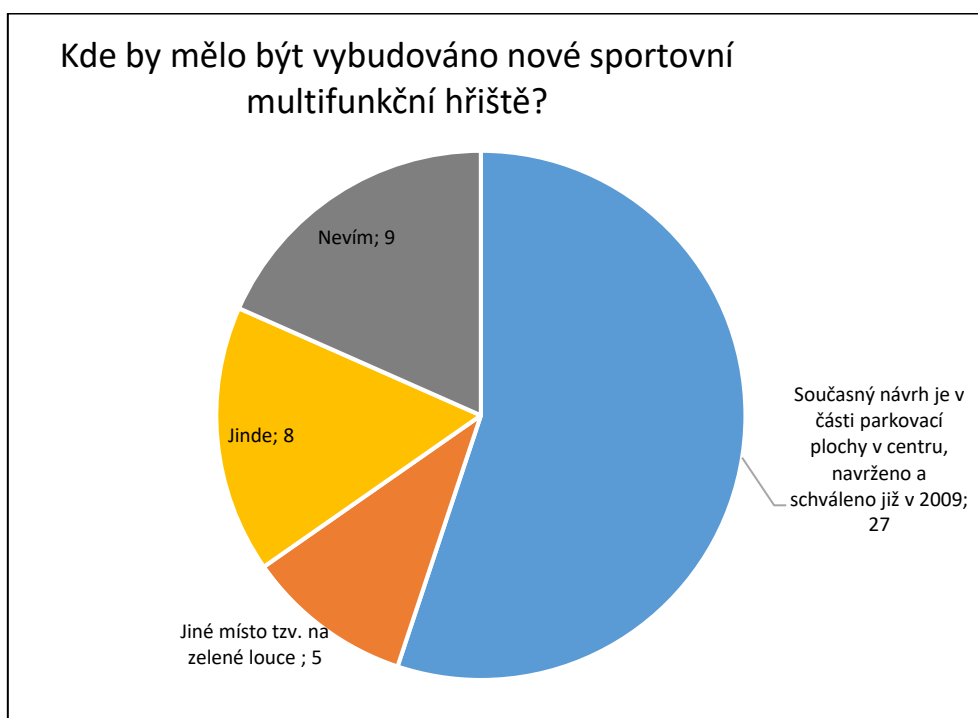
Další otázka zjišťovala, jak by měla obec naložit s lyžařským vlekem. 21 respondentů navrhuje **nabídnout vlek k prodeji**, na druhém místě se umístila varianta podniknout kroky pro vybudování zařízení pro umělé zasněžování. Ostatní možnosti byly méně početné. Čtyři uvedené jiné odpovědi navrhovaly vlek pronajmout nebo využít pro letní sportovní aktivity (např. horské koloběžky).

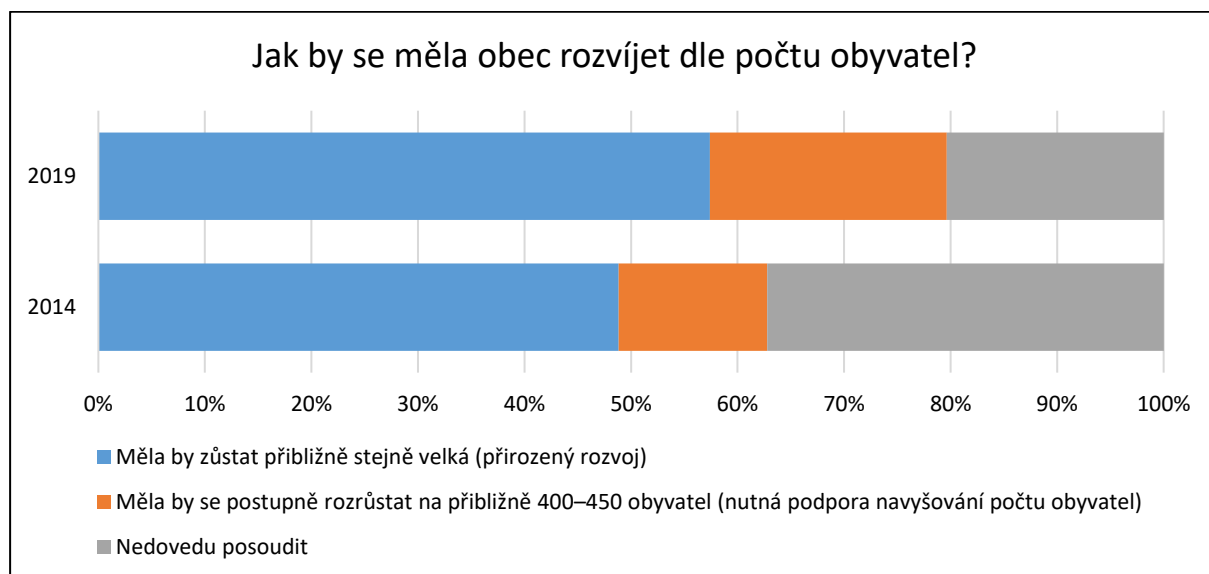
Další otázka řešila provoz Konzumu v budoucnosti. Respondenti nejčastěji (24x) volili možnost **podpořit Konzum, ale požadovat zkvalitňování nabízených služeb a spolupráci**. Ostatní možnosti měly menší zastoupení. Dvě jiné odpovědi navrhovaly vypsát výběrové řízení na nového poskytovatele služeb a udělat kompromis mezi požadovanou částkou a částkou, kterou je obec ochotná dát.

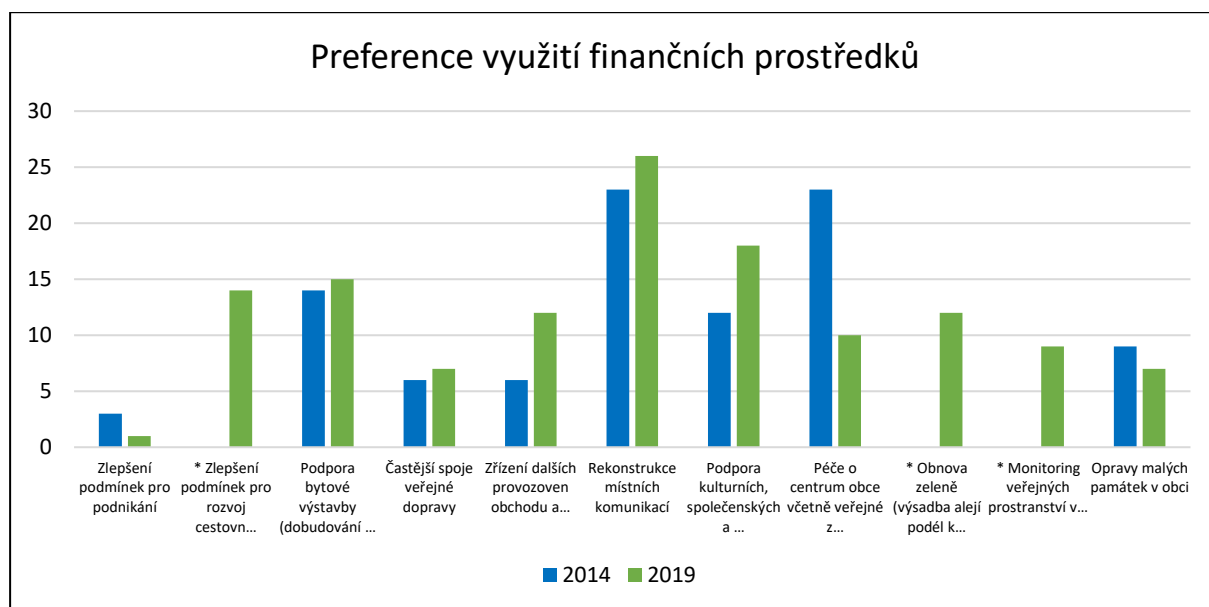
Další otázkou, kterou obec aktuálně řeší je vybudování sportovního multifunkčního hřiště. 27 respondentů zvolila variantu **současného návrhu v části parkovací plochy v centru obce**. Ostatní možnosti jsou zastoupeny méně, ovšem 12 respondentů uvedlo jiné místo (ATC Šlechtův palouk – 2x, zachovat a renovovat původní vč. ochranných sítí – 1x, u školy – 1x, u lyžařského vleku – 1x, 5x se objevila odpověď, že není důvod mít nové hřiště).

Názor respondentů na rozvoj obce co do počtu obyvatel se oproti roku 2014 mírně změnil. Větší podíl respondentů než před pěti lety se přikládání k možnosti, že by obec měla zůstat přibližně stejně velká, jako je nyní (více než 55 % odpovědí), více respondentů by však také uvítalo mírný nárůst počtu obyvatel.

Pokud by respondenti mohli rozhodnout o využití finančních prostředků, pak by nejčastěji volili jejich **investici do rekonstrukce místních komunikací**, a to jak v roce 2014, tak i 2019. Na druhém místě se v roce 2019 umístila možnost **podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit a spolková činnost**, zatímco v roce 2014 to byla péče o centrum obce včetně veřejné zeleně. Z dalších odpovědí, které respondenti uvedli, se 2x objevil návrh na ozvučení obřadní síně a 2x zajištění snadnějšího přístupu k vodě (důvodem je skupování pozemků soukromníky a zamezení přístupu k vodě), 1x bylo zmíněno zainvestování do pracovníků, kteří uklízí obec (myšleno zlepšení kvality těchto pracovníků).

* Možnosti označené hvězdičkou v roce 2014 nebyly v šetření zahrnuty.

2. SWOT ANALÝZA

Silné a slabé stránky vyplývají ze zpracované charakteristiky obce. Příležitosti a ohrožení jsou vnější vlivy, které mohou obci pomoci, nebo se kterými se bude muset obec vypořádat.

SILNÉ STRÁNKY (pozitiva, rozvojové faktory)	SLABÉ STRÁNKY (negativa, problémy)
• Atraktivita obce pro cestovní ruch díky vodní nádrži Pastviny • Poloha obce v Orlických horách • Dobrý stav životního prostředí • Stabilizovaný počet obyvatel • Spokojenost obyvatel se životem v obci • Aktivita spolků • Podpora činnosti spolků ze strany obce • Kemp ve vlastnictví obce • Rozvinutý systém třídění odpadů • Dobrá dopravní obslužnost díky zapojení obce do IREDO • Zajištění pobytových i terénních sociálních služeb přímo v obci • Možnost využití prostoru SC Škola pro aktivity obyvatel • Přebytkový rozpočet obce • Spolupráce obce v rámci DSO a MAS	• Cestovní ruch na hranici limitů ekologické udržitelnosti (pouze v sezóně) • Vysoký podíl krátkodobých turistů • Nedobudovaná kanalizace s napojením na ČOV • Vodovod – průběžná obnova infrastruktury • Vytápění pevnými palivy v zimní sezóně způsobující znečištění v obci • Nedostatek parkovacích míst v sezóně • Absence obecních pozemků pro výstavbu • Absence školy • Absence multifunkčního hřiště • Vzrůstající neochota obyvatel udělat „něco“ pro obec • Brownfield – bývalé zemědělské středisko
PŘÍLEŽITOSTI (vnější faktory)	OHROŽENÍ (vnější faktory)
• Zvýšení kvality života v obci díky zlepšení nabízených služeb Konzumem • Využití finančních prostředků z Evropské unie, státní a krajské úrovně pro rozvoj obce • Rozvoj regionu prostřednictvím působení místní akční skupiny a svazku obcí	• Stárnutí obyvatel vyžadující zvýšené nároky na zdravotní a sociální péči • Kolísání hladiny Vodní nádrže Pastviny v důsledku častějších hrozeb povodněmi

C. NÁVRHOVÁ ČÁST

C.1 STRATEGICKÁ VIZE

Pastviny mají charakteristický **venkovský ráz s návsi** v centru obce. Zrekonstruovaná náves citlivě zapadá do celkového venkovského vzhledu Pastvin a láká obyvatele k trávení volného času.

Obec má stabilizovaný počet stálých obyvatel. Díky Společenskému centru Škola, které je v současné době dějištěm většiny kulturních a společenských akcí je zde rozvinutý **komunitní život**.

Občané žijící v obci trvale, profitují z výhodné strategické polohy v blízkosti větších sídel (zejména Žamberk a Letohrad), kde je poskytováno větší množství služeb a je zde i více možností najít si zaměstnání. Obec Pastviny je díky tomu (navzdory své menší velikosti) obcí s **dostupnými službami a relativně dostatečným počtem pracovních příležitostí**.

Pastviny mají dostatečně **vyřešenou technickou infrastrukturu** s dostatečnou kapacitou pro své potřeby a potřeby návštěvníků.

Obec je **turisticky atraktivní, vybavená kvalitními turistickými službami**. Cestovní ruch respektuje ekologické limity obce, je stabilní se zaměřením na rekreaci u vody, turistiku, cykloturistiku, běžecké lyžování aj. V obci pravidelně konají kulturní a sportovní akce. Rekreaanti, **hlavně rodiny s dětmi**, kvůli zmíněným činnostem navštěvují Pastviny **celoročně** a na delší dobu než pouze na jeden den nebo víkend.

MOTTO

...pojd'me společně pracovat pro rozvoj obce, ať se nám v ní příjemně žije...

C.2 PROGRAMOVÉ CÍLE

Programový cíl 1: Rozvoj obce

Pro spokojený život v obci je důležité, aby obyvatelé (i chataři a chalupáři) měli k dispozici základní nabídku služeb (zejména obchod), dobudovanou technickou infrastrukturu (vodovod a kanalizaci s ČOV), aby obec vypadala hezky a byla zajištěna bezpečnost. V tomto směru Pastviny trápí hlavně nedokončená revitalizace návsi, nedokončená kanalizace, postupná obnova vodovodního řadu a jeho příslušenství, absence ploch vybavených k trávení volného času (multifunkční sportoviště, místa pro odpočinek) a absence policejní hlídky či kamerového systému zejména v letních měsících, kdy je obec plná návštěvníků. Programový cíl 1 se snaží o vyřešení těchto nedostatků zejména prostřednictvím investičních aktivit nebo alespoň jejich naplňováním.

Programový cíl 2: Stabilizace cestovního ruchu

Pastviny jsou velmi atraktivní obcí pro trávení volného času. Střed katastru protíná vodní nádrž, která je oblíbená kvůli možnosti koupání, kondičního plavání a dalších vodních sportů. Pastviny leží na okraji Orlických hor, díky čemuž jsou zajímavým místem pro turistiku, cykloturistiku i zimní sporty. Nárazově se díky tomu v Pastvinách pohybuje 3 000–5 000 osob, což je na hranici únosnosti. Prostřednictvím programového cíle 2 má být proto dosaženo dlouhodobě udržitelného cestovního ruchu přes opatření a aktivity, které podporují dlouhodobější aktivity

zejména pro rodiny s dětmi. Zkvalitnění služeb ubytovacích kapacit, budování zařízení a prostor pro aktivní trávení volného času, cyklostezek a doprovodné infrastruktury.

Programový cíl 3: Zkvalitnění života v obci a spolupráce s okolím

V Pastvinách působí aktivní spolky, které pořádají relativně velké množství kulturních a sportovních akcí pro místní obyvatele i návštěvníky. Pastviny dlouhodobě usilují o kvalitní vnější vztahy. Jsou např. aktivním členem v místní akční skupině Orlicko a v DSO Pod Zemskou branou. V poslední době je obec vystavena nutnosti stále intenzivnější komunikace a spolupráce se státním podnikem Povodí Labe a s místními podnikateli.

Bohatý komunitní život a aktivní spolupráce s okolím a domácími subjekty jsou důležité pro každou obec, která chce být místem pro spokojený život svým obyvatel. Programový cíl 3 má proto podpořit komunitní život a zaměřuje se také na spolupráci s okolím a subjekty v obci.

Programový cíl 1: Rozvoj obce

- Opatření 1.1: Dobudování a rekonstrukce technické infrastruktury
- Opatření 1.2: Zlepšení prostředí obce
- Opatření 1.3: Územní rozvoj a bezpečnost v obci

Programový cíl 2: Stabilizace cestovního ruchu

- Opatření 2.1: Rozvoj cykloturistiky
- Opatření 2.2: Zkvalitnění infrastruktury a služeb pro ostatní sporty, volný čas a rekreaci

Programový cíl 3: Zkvalitnění života v obci a spolupráce s okolím

- Opatření 3.1: Zlepšení podmínek pro kulturní, společenský a sportovní život
- Opatření 3.2: Aktivní spolupráce s okolím a subjekty v obci

Programový cíl 1: Rozvoj obce**Opatření 1.1: Dobudování a rekonstrukce technické infrastruktury**

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroje financování
Dostavba kanalizace pro dešťovou vodu	2019+	obec		OP ŽP + vl. zdroje
<i>Komentář: Při příležitosti řešení příjezdových komunikací v lokalitách s novou zástavbou nad penzionem a u hřbitova vybudovat také kanalizaci pro odvod dešťové vody. V roce 2019 je aktivita v řešení.</i>				
Zpracování pasportu kanalizace	2020	obec		OP Z + vl. zdroje
Dostavba splaškové kanalizace	2021+	obec		OP ŽP + vl. zdroje
<i>Komentář: V obci nevyhovuje stav splaškové kanalizace. Nadprůměrný podíl domácností není na kanalizaci vůbec připojen. I vzhledem k čistotě místní vodní nádrže (koupací vody dle vládního nařízení č.32/2011 Sb.) sloužící mimo jiné k rekreaci je nezbytné tento palčivý problém řešit výstavbou kanalizační sítě s cílem přečerpávat splaškové vody k vyčištění na ČOV Klášterec nad Orlicí. Pardubický kraj uvolnil v roce 2014 finanční prostředky pro zpracování studie zlepšení kvality vody v údolní nádrži a pro návrh způsobu likvidace splaškových vod v lokalitách povolí Orlice nad přehradou. Nositelem úkolu bylo Povodí Labe s. p. Tato studie je nyní zpracována a probíhá projektování dostavby splaškové kanalizace. Zároveň je potřeba vytvořit pasport kanalizace.</i>				
Modernizace současných ČOV	2020+	obec	---	OP ŽP + vl. zdroje
Řešení alternativního čištění vod v územích bez dosahu na ČOV				
<i>Komentář: V blízkosti středu obce již stojí lokální čističky odpadních vod, které by bylo potřeba při komplexním řešení splašků zmodernizovat a rozšířit jejich kapacitu tak, aby vyhovovaly požadavkům na vyčištění vody do kvality koupací vody. Před dostavbou splaškové kanalizace, zabezpečení možnosti čištění splaškových vod prostřednictvím návozu na ČOV Klášterec nad Orlicí ve vlastnictví VAK Jablonné nad Orlicí. (Nutno ve spolupráci s VAK Jabl. n. Orl., podmínkou je intenzifikace ČOV).</i>				
Opravy a údržba vodovodu	průběžně	obec	---	OP ŽP + vl. zdroje
<i>Komentář: Vodovod na levém břehu vodní nádrže patří obci. Některé části a prvky vodovodního řádu je třeba začít postupně obnovovat a rekonstruovat (šachty, připojení, uzávěry, podzemní hydranty), případně bude nutné převedení na jiného správce (VAK). Obec průběžně řeší údržbu a obnovu vodovodu.</i>				
Výstavba, rekonstrukce a údržba místních komunikací	průběžně	obec	---	vlastní, národní (MMR), Pard. kraj
<i>Komentář: Ve správě obce je 25 km místních komunikací, které potřebují pravidelnou údržbu, opravy a rekonstrukce. Zejména v části obce, kde probíhá nová výstavba RD (nad penzionem a u hřbitova).</i>				
Výstavba, modernizace veřejného osvětlení	průběžně	obec	---	vlastní, EFEKT (MPO) a NPŽP (MŽP + SFŽP ČR)
<i>Komentář: Obec má v plánu realizovat postupně modernizaci veřejného osvětlení. Případně výstavbu nových úseků, dle aktuálních potřeb s přihlédnutím na zástavbu území. V roce 2019 byl zpracován pasport veřejného osvětlení.</i>				

Opatření 1.2: Zlepšení prostředí obce

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroje financování
Výstavba multifunkčního sportovního hřiště	2019–2020	obec	2 000,-	vlastní, národní (MMR)
<i>Komentář: Lokalita pro výstavbu hřiště je plánována místo části parkovacích ploch před SC Škola. Hřiště by sloužilo pro volnočasové využití místních občanů i návštěvníků obce. Pro řešení výstavby je nutná změna územního plánu. Výstavba hřiště je součástí celkové revitalizace středu obce, aby toto místo bylo přívětivější pro obyvatele i návštěvníky.</i>				
Zřízení sběrného místa	2019–2020	obec	500,-	OP ŽP, Pard. kraj, vlastní
<i>Komentář: V obci je zaveden systém třídění odpadu. Největší sběrné místo je na návsi, což není vyhovující, ani estetické. Obec plánuje toto sběrné místo přesunout k nevyužívané dílně ZD, kde bude dostatek prostoru k ukládání odpadu a příslušných kontejnerů na separovaný odpad.</i>				
Výstavba jezírka (nad rybníčkem u Wágnerů)	2020+	obec	300,-	OP ŽP, vlastní
<i>Komentář: Stávající pozemek v těsné blízkosti středu obce (prostor nad rybníčkem u Wágnerů) je nevzhledný, z velké části podmáčený, hustě zarostlý náletovými dřevinami (olše, bříza, osika, vrba). Změna vzhledu tohoto prostoru na jezírko s upravenými břehy by zlepšila prostředí obce. Pozemek je v současné době v soukromém vlastnictví, výstavbu je nutné s vlastníkem vyjednat.</i>				
Přesun technického zázemí a dílen pro údržbu obce	2020+	obec		vlastní
<i>Komentář: Zemědělské družstvo se bude zbavovat budovy, obec plánuje odkoupit objekt a přesunout sem své technické zázemí. Nezbytná je postupná rekonstrukce budovy a modernizace</i>				
Obnova komunální techniky	průběžně	obec	---	vlastní
<i>Komentář: Průběžná obnova zastaralé komunální techniky podle potřeby (sečení a sběr trávy, multikára, přívěs za auto)</i>				
Podpora provozu Konzumu	průběžně	obec		vlastní, krajské
<i>Komentář: Konzum požaduje finanční podporu provozu, což je pro obec finančně zatěžující. Nicméně možnost nákupu základních potravin je důležitá zejména pro osoby, pro které je obtížné za nákupem dojíždět (např. pro seniory či ženy na mateřské dovolené). Otázka na pokračování provozu Konzumu byla zařazena do dotazníkového šetření, z nějž vyplynulo, že největší podíl respondentů je pro podporu Konzumu, ale za požadavku zkvalitňování nabízených služeb a spolupráci s obcí.</i>				
Výstavba/oprava chodníků	průběžně	obec	----	vlastní, MAS Orlicko-IROP
<i>Komentář: Průběžná oprava stávajících chodníků a zpevněných ploch. Například oprava chodníku před Konzumem. Výstavba nových, dle aktuálních potřeb občanů.</i>				

Opatření 1.3: Územní rozvoj a bezpečnost v obci

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Změna územního plánu	průběžně dle potřeby	obec	100.000,-	vlastní
<i>Komentář: Za účelem rozvoje obce (zejména vymezení pozemků pro výstavbu RD, změny dle požadavků vlastníků pozemků v návaznosti na potřeby obce) je nutné provedení změny územního plánu.</i>				
Zpracování pasportu dopravního značení	2020+	obec		vlastní, OP Z
<i>Komentář: Pasport dopravního značení je dokument, který informuje o stavu a umístění dopravního značení v obci. Obec pak nemusí pro každou novou dopravní značku zpracovávat nový návrh dopravního značení.</i>				
Bezpečnostní prvky, silnice II/312	2021	DSO	---	IROP, vlastní
<i>Komentář: Umisťovat v obci bezpečnostní prvky a navrhovat vhodné DZ v místech, kde dochází k překračování povolené rychlosti v obci nebo je provoz jiným způsobem nebezpečný. Koordinovat bezpečnostní opatření s dalšími obcemi DSO a SUS Pard. kraje.</i>				
Modernizace stávajících zabezpeč. systémů a případné zřízení kamerového systému v obci	průběžně	obec	----	vlastní
<i>Komentář: Centrum obce, hřbitov, modernizace prvků zabezpečení budovy SC Škola a prostoru OÚ. Na vytípaných místech (veřejných prostranstvích), kde dochází ke škodám na majetku, projevům vandalizmu, nebo k jinému jednání narušujícímu veřejný pořádek. S provozem kamerového systému souvisí pořízení patřičného vybavení pro účely zabezpečení povinností vyplývajících z legislativy (ochrana os. údajů, GDPR).</i>				
Vybudování stezky pro pěší (propojení centra obce s Vítanovem)	2021+	obec	500 000,-	IROP, vlastní
<i>Komentář: Cílem je bezpečnost občanů a zejména dětí, které jsou nuceny v současné době k pěším přesunům užít krajnici silnice II/312. Vybudování stezky blokuje vlastník pozemku.</i>				
Stabilizace územních ploch pro zástavbu RD	průběžně	obec	---	vlastní
<i>Komentář: V rámci změny územního plánu bude cílem vyčleňovat nové plochy pro zástavbu RD. Stabilizace rekreační zástavby by měla být zachována.</i>				
Spolupráce s policií na zajištění bezpečnosti	průběžně	obec	---	vlastní
<i>Komentář: V letních měsících je počet lidí pohybujících se po obci až 20x vyšší než obvykle, což je spojeno s vyšší kriminalitou. Bylo by proto účelné, aby se alespoň v letních měsících po obci pohybovala hlídka policie. V tomto ohledu je nezbytná spolupráce obce se státní policií. Rovněž je nezbytná spolupráce s hasiči a Vodní záchrannou službou.</i>				

Programový cíl 2: Stabilizace cestovního ruchu

Opatření 2.1: Rozvoj cykloturistiky

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Získání certifikátu „Cyklisté vítáni“ pro ATC Šlechtův palouk	2020+	obec	150 000,-	vlastní, MAS Orlicko, POV Pard.kraj
<i>Komentář: Snahou ATC je neustálé zvyšování kvality služeb pro návštěvníky. Certifikát je zárukou kvality služeb pro cyklisty. Podmínkou získání certifikátu je vybudování doprovodné infrastruktury pro cyklisty (úschovna, servis, mytí kol, atd.).</i>				
„Projekt cyklostezky Orlicka“ Podpora výstavby cyklopropojení Pastviny – Nekoř – Letohrad a Pastviny – Nekoř – Žamberk		DSO Orlicko	60 000 000,-	IROP
<i>Komentář: Cykloturistika patří ke sportům pro celou rodinu a umožňuje v daném místě strávit i dlouhodobější dovolenou plnou aktivního odpočinku. Dané cyklopropojení navíc nabízí i alternativní dopravu za službami a za prací. V rámci výstavby by došlo k rekonstrukci místní komunikace c1 od Studenecké zátoky do centra obce. Aktuálně se pro výstavbu zpracovává projektová dokumentace pro část Letohrad – Šedivec a Žamberk – Nekoř.</i>				

Opatření 2.2: Zkvalitnění infrastruktury a služeb pro ostatní sporty, volný čas a rekreaci

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Tematická naučná stezka okolo obce Pastviny	2021+	DSO	200 000,-	vlastní, dot. Pard. kraje, nebo MMR
<i>Komentář: Na území Pastvin se nachází několik přírodních a kulturních zajímavostí (Vejdova lípa, Mariánská kaple na Vítanově, Pastvinský most, galerie v SC Škola), po kterých by mohla návštěvníky provést naučná stezka s informačními tabulemi. Stezku je možné navrhnout i ve spolupráci s dalšími obcemi DSO po celém území svazku.</i>				
Údržba tratí pro běžecké lyžování	průběžně	obec	5 000,- /rok	vlastní
<i>Komentář: Při dostatku sněhu je v okolí kopce Na Vrších sněžným skútreem se stopovačem protahována stopa pro běžecké lyžování, v čemž by obec chtěla pokračovat.</i>				
Rekonstrukce a údržba infrastruktury cestovního ruchu ve vlastnictví obce (kempy, restaurace, turistické informační centrum)	průběžně	obec	---	vlastní, dot. Pard. kraje, nebo MMR
<i>Komentář: Obec vlastní několik objektů infrastruktury cestovního ruchu, které vyžadují údržbu a některé i rekonstrukci.</i>				
<i>ATC Šlechtův palouk: terénní úpravy a výstavba nové chaty pro ubytování (pod chatou Babeta), revitalizace budovy recepce a jejího okolí, půjčovna sportovního vybavení, výstavba atrakcí pro trávení volného času (hřiště, prolézačky, trampolíny, atd.), modernizace restaurace v ATC</i>				

a přilehlé terasy, postupná výměna oken v chatkách, modernizace soc. zařízení, turnikety na vstupu, automat. brána na vstupu do areálu, výměna vrat garáže – užívané jako sklad. Průběžné opravy. Navýšení kapacity pro splaškové vody (současný stav – žumpa 33 m³).
Turistické informační centrum: rekonstrukce v roce 2019, poté nezbytná údržba, kvalifikovaný personál

Rekonstrukce budovy lyžařského vleku a jeho zázemí	2020	obec	350 000,-	vlastní, POV Pard. kraj
<i>Komentář: Lyžařský vlek a jeho zázemí na místní sjezdovce je již poměrně zastaralé a potřebovalo by rekonstrukci. Výměna vstupních dveří, zateplení stropu, oprava fasády, řešení jiného umístění kotle na vytápění. Řešení osvětlení prostoru hlediště a dětského hřiště. Budova je nepostradatelným zázemím pro kulturní a sportovní akce, které pořádá obec, nebo místní spolky.</i>				

Programový cíl 3: Zkvalitnění života v obci a spolupráce s okolím

Opatření 3.1: Zlepšení podmínek pro kulturní, společenský a sportovní život

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Vybudování klubovny pro spolky v přízemí společenského centra Škola, přesun OÚ do patra	2020+			vlastní, dot. Pard. kraje, nebo MMR
<i>Komentář: Řešení izolací, plísňe, sanační omítky apod. v přízemí vč. vybudování kuchyňky a WC. Využití klubovny pro ski klub, hasiče, seniory a další.</i>				
Rekonstrukce střechy budovy SC Škola, snížení energetické náročnosti	2021+	obec		OP ŽP
<i>Komentář: Solární panely na střechu pro zajištění vytápění.</i>				
Podpora činnosti místních spolků	průběžně	obec	---	vlastní
<i>Komentář: V Pastvinách působí několik spolků (hasiči, ski klub, myslivecké sdružení), které svojí aktivitou výraznou měrou přispívají k místnímu komunitnímu životu. Jejich činnost by obec chtěla podporovat.</i>				
Spoluúčast obce na kulturních a sportovních akcích	průběžně	obec	---	vlastní
<i>Komentář: Obec si uvědomuje svoji spoluodpovědnost za kulturní, společenský a sportovní život v obci, proto se podílí na organizaci vybraných akcí pro veřejnost (triatlon, Pastvinská Nota, Dračí loď, dětský den, kulturní akce v SC Škola, volnočasové aktivity mládeže).</i>				
Realizace Plánu rozvoje sportu	průběžně	obec	---	---
<i>Komentář: Plán rozvoje sportu 2018–2024 je zpracovaný, je žádoucí naplňovat stanovené cíle.</i>				

Opatření 3.2: Aktivní spolupráce s okolím a subjekty v obci

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady	Zdroje financování
Spolupráce v rámci místní akční skupiny Orlicko a DSO Orlicko	průběžně	obec	---	vlastní
<i>Komentář: Obec Pastviny aktivně spolupracuje v rámci MAS Orlicko, v čemž hodlají pokračovat. Hlavním přínosem je snazší získávání dotací a také výměna informací mezi obcemi. MAS Orlicko i DSO Orlicko má významný vliv na získávání dotací pro rozvojové projekty obcí v regionu.</i>				
Spolupráce v rámci DSO Rozvoj regionu pod Zemskou branou	průběžně	obec	---	vlastní
<i>Komentář: Obec Pastviny aktivně spolupracuje v rámci DSO Pod Zemskou branou, v čemž hodlá pokračovat. Hlavním přínosem je snazší získávání dotací (místní komunikace, cyklostezky, naučné stezky, oblast sociálních služeb) pro rozvojové projekty.</i>				
Komunikace s povodím Labe	průběžně	obec	---	---
<i>Komentář: Komunikace s povodím Labe je klíčová hlavně kvůli využití Pastvinské vodní nádrže k rekreačním účelům a k ochraně kvality vody v přehradě a dále potom k rozvoji způsobu likvidace odpadních vod.</i>				
Komunikace s místními podnikateli a spolky	průběžně	obec	---	---
<i>Komentář: Komunikace s místními podnikateli, zvláště v oboru cestovního ruchu, je velmi důležitá pro další koncepční a udržitelný turistický rozvoj obce. Místní spolky (hasiči, ski klub) také mohou výrazně přispívat ke komunitnímu životu v obci.</i>				

C.3 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

Řízení PRO

Program rozvoje obce je **závazným podkladem pro rozhodování zastupitelstva obce a pro činnost jednotlivých orgánů obce**. Program rozvoje je **závazným podkladem pro přípravu rozpočtu obce**. Za **koordinaci** činností spojených s programem rozvoje obce (PRO) je zodpovědný **starosta (garant)**, který může spolupracovat s místostarostou. V případě potřeby lze zapojit i zastupitelstvo nebo členy ustanovené pracovní skupiny jako poradního orgánu.

Garant hlídá řádné naplňování programu rozvoje obce Pastviny. Zodpovídá za věcné naplňování aktivit programu a vytváří podmínky pro jejich řízení. Řeší problematiku realizace aktivit v čase a návaznosti na aktuální podmínky a možnosti obce. Navrhuje a iniciuje změny vyplývající z nutnosti adaptovat program na nové podmínky, ať už na národní, krajské či místní úrovni. Předkládá zastupitelstvu informace o realizaci programu a navrhuje jeho aktualizace. Svolává případná jednání pracovní skupiny.

Garant také funguje jako projektový manažer obce. Zodpovídá za administrativu, která je spojená s realizací aktivit a s aktualizací programu. Zodpovídá za dodržení harmonogramu, vyhodnocování PRO. Řídí přípravu podkladů pro rozhodování zastupitelstva obce. Zodpovídá za zpřístupnění dokumentů a vypořádání připomínek a podnětů, které se v průběhu platnosti programu vyskytnou.

Zpřístupnění dokumentu

Dokument je zpřístupněn na webových stránkách obce a je k nahlédnutí v listinné podobě na obecním úřadě.

Hodnocení a aktualizace PRO

Program bude každé **dva roky vyhodnocován**, tzn., že na konci roku 2022, 2024 a 2026 bude zhodnoceno naplňování aktivit. Sledování naplňování aktivit bude mít formu přehledu o **realizovaných** nebo **nerealizovaných aktivitách**. V případě nerealizovaných aktivit je vhodné uvést zdůvodnění, proč aktivita nebyla realizována podle plánu. Budou zmíněny také **aktivity, které se aktuálně realizují** včetně fáze, v jaké se nacházejí.

Souběžně s hodnocením bude **aktualizován harmonogram plánovaných aktivit a finanční část PRO Pastviny**. Aktualizace budou probíhat na základě změněných potřeb nebo možností obce. Aktuální situaci budou **přízpůsobeny zejména termíny, náklady a komentáře**. V případě potřeby je možné vyřadit plánovanou aktivitu nebo doplnit aktivitu novou. Vše výše zmíněné bude zahrnuto do zprávy, která bude předložena zastupitelstvu obce. Není vhodné, aby revize a aktualizace programu probíhaly kvůli změně politické reprezentace.

Na konci roku 2026 bude zahájena komplexní aktualizace Programu rozvoje obce Pastviny včetně analytické části.